๒๐ ก.ย. ๒๕๖๕

ผู้อำนวยการ สำนักอนามัย
รับที่ 7622 เวลา
วันที่ ๒๐ ก.ย. ๒๕๖๕

สำนักอนามัย
เลขรับ 12706
วันที่ ๒๐ ก.ย. ๒๕๖๕
เวลา

WEB

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร (สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๒๙๗๕ หรือโทร. ๑๗๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๒๔ ๓๐๐๔)

ที่ กท ๐๔๐๕/ ว ๒๔๕๕ **วันที่** ๑๙ ก.ย. ๒๕๖๕

เรื่อง คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร

เรียน รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการสำนักงานพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

ด้วยสำนักงานกฎหมายและคดีได้ปรับปรุงคู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จึงให้ผู้บริหาร หน่วยงาน ส่วนราชการ และการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ทราบและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

กลุ่มงานนิติการ
สำนักงานเลขานุการ สำนักอนามัย
เลขรับ 871
วันที่ ๒๓ ก.ย. ๒๕๖๕
เวลา

(นายขจิต ชัชวานิชย์)
ปลัดกรุงเทพมหานคร

(1) เรียน ส.สนอ.
พิจารณาดำเนินการ

(นางป่านฤดี มโนมัยพิบูลย์)
ผู้อำนวยการสำนักอนามัย
๒๒ ก.ย. ๒๕๖๕

ขอบคุณค่ะ
- เรียนแจ้ง อนก.
และสมาคม

(นางชุติภาดา ศรีพุฒ)
นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานนิติการ
สำนักงานเลขานุการ สำนักอนามัย
๒๓ ก.ย. ๒๕๖๕

(2) เรียน หัวหน้ากลุ่มงานนิติการ
ดำเนินการ

(นางสาวณัชชา สกุลการะเวก)
เลขานุการสำนักอนามัย
๒๓ ก.ย. ๒๕๖๕

คู่มือ

การดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรุงเทพมหานคร

สำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

คู่มือ

การดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรุงเทพมหานคร

สำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

คำนำ

ตามที่สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ได้จัดทำคู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร และปลัดกรุงเทพมหานครได้แจ้งให้ผู้บริหารหน่วยงาน ส่วนราชการ และการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ทราบและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตามหนังสือ ที่ กท ๐๔๐๕/๑๗๙ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ นั้น เนื่องจากปัจจุบันได้มีการประกาศระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่งระเบียบฉบับดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไข เพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่งผลให้หลักเกณฑ์ ระเบียบปฏิบัติ เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้มีคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการยกเลิกคำสั่งมอบอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ฉบับเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกระทรวงการคลังได้ปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมแนวทางเกี่ยวกับการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางปฏิบัติประกอบการพิจารณาดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น สำนักงานกฎหมายและคดีจึงเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงคู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติประกอบการพิจารณาการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

สำนักงานกฎหมายและคดี โดยกลุ่มงานความรับผิดทางละเมิด ส่วนคดีและความรับผิดทางละเมิด จึงได้วิเคราะห์ปัญหาที่พบบ่อย จากประสบการณ์ในการตรวจสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้วจัดทำคู่มือฉบับนี้ โดยสรุปแนวทางปฏิบัติที่เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งเพิ่มเติมข้อสังเกตและข้อพึงระวังตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาและคำพิพากษา และเพิ่มเติมตัวอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ สำนักงานกฎหมายและคดียังรวบรวมกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง และหนังสือเวียนต่างๆ เผยแพร่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถสืบค้นข้อมูลและศึกษาเพิ่มเติมได้

สำนักงานกฎหมายและคดีหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

กลุ่มงานความรับผิดทางละเมิด
ส่วนคดีและความรับผิดทางละเมิด
สำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทที่ ๑ ๑. บทนำ ๑

๒. แผนผังการดำเนินการด้านความรับผิดทางละเมิด ๔

๒.๑ กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ๔

๒.๒ กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ๕

๒.๓ กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ และบุคคลภายนอก ๖

๒.๔ การดำเนินการภายหลังออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ๗

บทที่ ๒ แนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ๘

๑. กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อกรุงเทพมหานคร (หน่วยงานของรัฐต้นสังกัด) ๘

๑.๑ การรายงานความเสียหาย ๘

๑.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๘

๑.๓ การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๙

๑.๔ การพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังพิจารณา ๑๐

๑.๕ การพิจารณาของกระทรวงการคลัง ๑๒

๑.๖ การรับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ๑๒

๑.๗ การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ๑๓

๒. กรณีกรุงเทพมหานครต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดร่วมกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ๑๔

๒.๑ การรายงานความเสียหาย ๑๔

๒.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๑๔

๒.๓ การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๑๕

๒.๔ การพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังพิจารณา ๑๕

๒.๕ การพิจารณาของกระทรวงการคลัง ๑๖

๒.๖ การรับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ๑๗

๒.๗ การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ๑๗

๓. อายุความสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ๑๘

๓.๑ กรณีอายุความ ๒ ปี ๑๘

๓.๒ กรณีอายุความ ๑ ปี ๑๘

๓.๓ กรณีอายุความ ๑๐ ปี ๑๙

๓.๔ กรณีอายุความมรดก (เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดถึงแก่ความตาย) ๑๙

หน้า

บทที่ ๓ แนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ๒๐

๑. เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ๒๐

๑.๑ การรายงานความเสียหาย ๒๐

๑.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๒๐

๑.๓ การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๒๑

๑.๔ การพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังพิจารณา ๒๒

๑.๕ การพิจารณาของกระทรวงการคลัง ๒๓

๑.๖ การรับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ๒๓

๑.๗ การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ๒๔

๒. การร้องขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ ๒๖

๒.๑ ระยะเวลาในการยื่นคำขอ ๒๖

๒.๒ กรณีผู้เสียหายไม่พอใจในผลการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ๒๖

๓. อายุความสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ๒๗

บทที่ ๔ แนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐและบุคคลภายนอก ๒๘

๑. การรายงานความเสียหาย ๒๘

๒. การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๒๘

๓. การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๒๙

๔. การสรุปเรื่องเพื่อนำเรียนปลัดกรุงเทพมหานคร และการจัดทำหนังสือถึงปลัดกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณา ๒๙

๕. การพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการส่งสำนวนให้กระทรวงการคลัง/รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตรวจสอบ ๒๙

๖. การพิจารณาของกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ๓๐

๗. การอนุมัติเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้เสียหายและการออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ๓๐

บทที่ ๕ ข้อสังเกตและข้อพึงระวัง ๓๑

๑. ข้อพึงระวังในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๓๑

๒. แนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดยินยอมชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรุงเทพมหานคร ๓๒

๓. แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการสรุปสำนวน ๓๓

๔. ข้อพึงระวังเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ๓๖

๕. กรณีรถเก็บขนมูลฝอย (รถเช่า) เกิดเหตุละเมิด ๓๘

๖. การส่งสำนวนการสอบสวน ๓๘

หน้า

ภาคผนวก ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๔๑
๑. กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อกรุงเทพมหานคร และหรือบุคคลภายนอก ๔๑
๒. กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น หรือต่อหน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่ง ๔๔

ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๔๖
๑. แก้ไขรายชื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๔๖
๒. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๔๙

ตัวอย่างรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ๕๐
๑. กรณีต้นไม้ล้ม ๕๐
๒. กรณีรถยนต์เฉี่ยวชน ๕๔

ตัวอย่างการให้ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๕๘
๑. กรณีไม่ต้องรับผิด ๕๘
๒. กรณีรถยนต์เฉี่ยวชน ๕๙

ตัวอย่างการให้ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง กรณีทุจริต (จงใจกระทำละเมิด) ๖๐

ตัวอย่างคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานคร ๖๔
๑. กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ๖๔
๒. กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ๖๖
๓. กรณีออกคำสั่งก่อนได้รับแจ้งจากกระทรวงการคลัง /รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ๖๘

ตัวอย่างหนังสือทางราชการ ๗๐
๑. หนังสือแจ้งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานคร ๗๐
๒. หนังสือแจ้งผลการพิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอก ๗๑
๓. แบบขอเปิดสิทธิข้อมูลผู้ใช้งานระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่ง ๗๒

บรรณานุกรม ๗๓

บทที่ ๑

บทนำ

กรุงเทพมหานครเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มีหน้าที่รับผิดชอบในความเป็นอยู่และการจัดระบบบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครตลอดจนการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๙ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๘ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว บางครั้งเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครอาจปฏิบัติหน้าที่แล้วก่อให้เกิดความเสียหายต่อกรุงเทพมหานคร หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นและ/หรือบุคคลภายนอก ดังนั้น การพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครจึงอยู่ภายใต้การบังคับใช้พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙[๑] และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ด้านความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งดำเนินกิจการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว คือ เพื่อสร้างหลักความรับผิดของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปอย่างเป็นเหตุเป็นผล (rational) กล่าวคือ ภาระหน้าที่ เงินเดือน และความรับผิดของเจ้าหน้าที่นั้น รัฐต้องกำหนดให้ได้สัดส่วนกันอันจะสร้างความเป็นธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่และเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐ ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ จึงกำหนดหลักเกณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ส่วนราชการทั้งหมดจะถือปฏิบัติตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สรุปได้ดังนี้[๒]

๑) กำหนดว่าหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ซึ่งแตกต่างจากเดิมที่ผู้เสียหายสามารถฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ให้รับผิดโดยลำพังได้ หรือ จะฟ้องหน่วยงานของรัฐในฐานะนายจ้างของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดให้ร่วมรับผิดในความเสียหายได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๔๒๕

๒) กำหนดว่าหน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว โดยจะเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่กระทำไปด้วยความประมาทเลินเล่อธรรมดาไม่ได้ ซึ่งแตกต่างจากเดิมที่หน่วยงานของรัฐสามารถฟ้องไล่เบี้ยจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดแม้เพียงประมาทเลินเล่อธรรมดาให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่จ่ายไปได้เต็มจำนวน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๖

---

[๑] สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร. รวมคำวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายปกครองและความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑, น.๙๔

[๒] เจนวิทย์ วิทยเดช "ปัญหาสถานะของคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่,"(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๕), น.๗

๓) กำหนดว่ากรณีหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตน ให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ซึ่งแตกต่างจากเดิมที่หน่วยงานของรัฐสามารถใช้สิทธิไล่เบี้ยค่าสินไหมทดแทนได้ภายในอายุความ ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๐

๔) กำหนดว่าในกรณีผู้เสียหายยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้หน่วยงานของรัฐต้องออกใบรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้นโดยไม่ชักช้า ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน เมื่อหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเช่นใด หากผู้เสียหายยังไม่พอใจในผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐ ก็ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งเดิมไม่เคยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการพิจารณาคำขอของผู้เสียหายและขั้นตอนการอุทธรณ์คำสั่งไว้

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัตินี้ก็มิได้ยกเลิกหลักเกณฑ์ความรับผิดทางละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทั้งหมด แต่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นข้อยกเว้นของหลักทั่วไปในเรื่องละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนเรื่องใดที่พระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดไว้ ยังคงใช้หลักเกณฑ์ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์[๓]

๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

จากการที่ได้มีการตราพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ขึ้น และกฎหมายดังกล่าวมีหลักการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากแนวทางปฏิบัติในเรื่องความรับผิดทางแพ่งที่ทางราชการถือปฏิบัติ ทำให้หลักเกณฑ์การปฏิบัติเพื่อหาตัวผู้รับผิดทางแพ่งและหลักการพิจารณาความรับผิดทางแพ่งตามระเบียบเดิมถูกยกเลิกไป โดยหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้ ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดวิธีปฏิบัติในการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อหาตัวผู้กระทำละเมิดที่ต้องรับผิด จำนวนความเสียหายและขั้นตอนการพิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ไว้เป็น ๒ กรณี คือ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐและกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก[๔]

เมื่อพิจารณาตามหมวด ๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๓๐ ได้ให้คำจำกัดความคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และราชการ

---

[๓] ชาญชัย แสวงศักดิ์ คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่. พิมครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา, ๒๕๖๓หน้า ๒๙

[๔] สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร. รวมคำวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายปกครองและความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑, น.๑๒๑

ส่วนภูมิภาค แต่ไม่รวมถึงราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ด้วยเหตุนี้ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ จึงได้มีมติในข้อ ๓ ว่า "ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถจัดให้มีระเบียบได้ ให้ผู้รับผิดชอบจัดให้มีระเบียบของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีคำสั่งให้หน่วยงานของตนปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยอนุโลม โดยในกรณีตามหมวด ๒ แห่งระเบียบนั้น ให้รัฐมนตรีที่เป็นผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลหรือผู้ควบคุมหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลัง" ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๔/ว ๒๓๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ และกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือที่ มท ๐๒๑๑.๓/ว ๓๙๕๘ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๓๙ แจ้งให้กรุงเทพมหานครทราบและดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก จึงต้องปฏิบัติตามความในหมวด ๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยอนุโลม[๕]

---

[๕] สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร. รวมคำวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายปกครองและความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓, น.๑๔๑

แผนผังการดำเนินการด้านความรับผิดทางละเมิด

กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

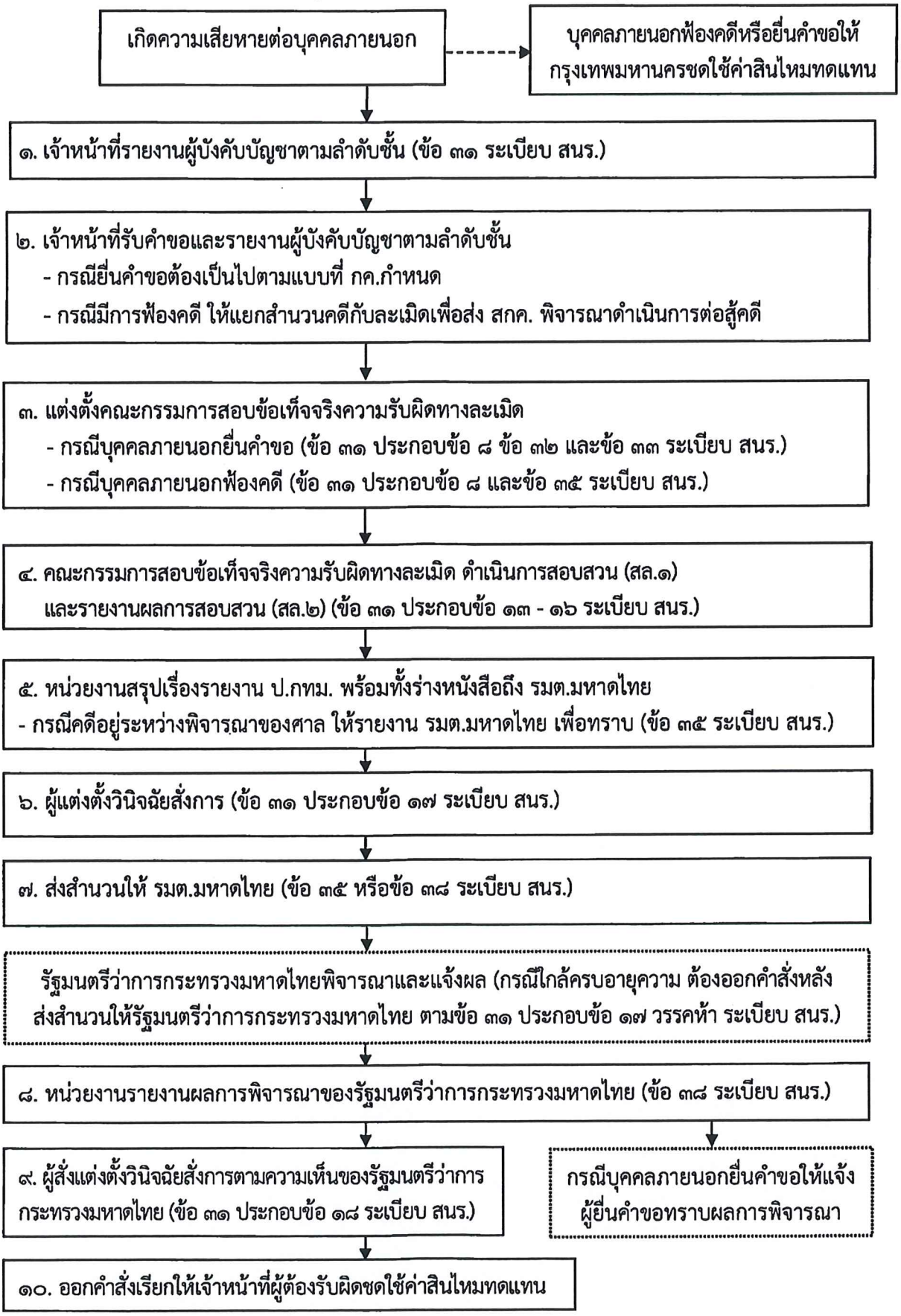

กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐและบุคคลภายนอก

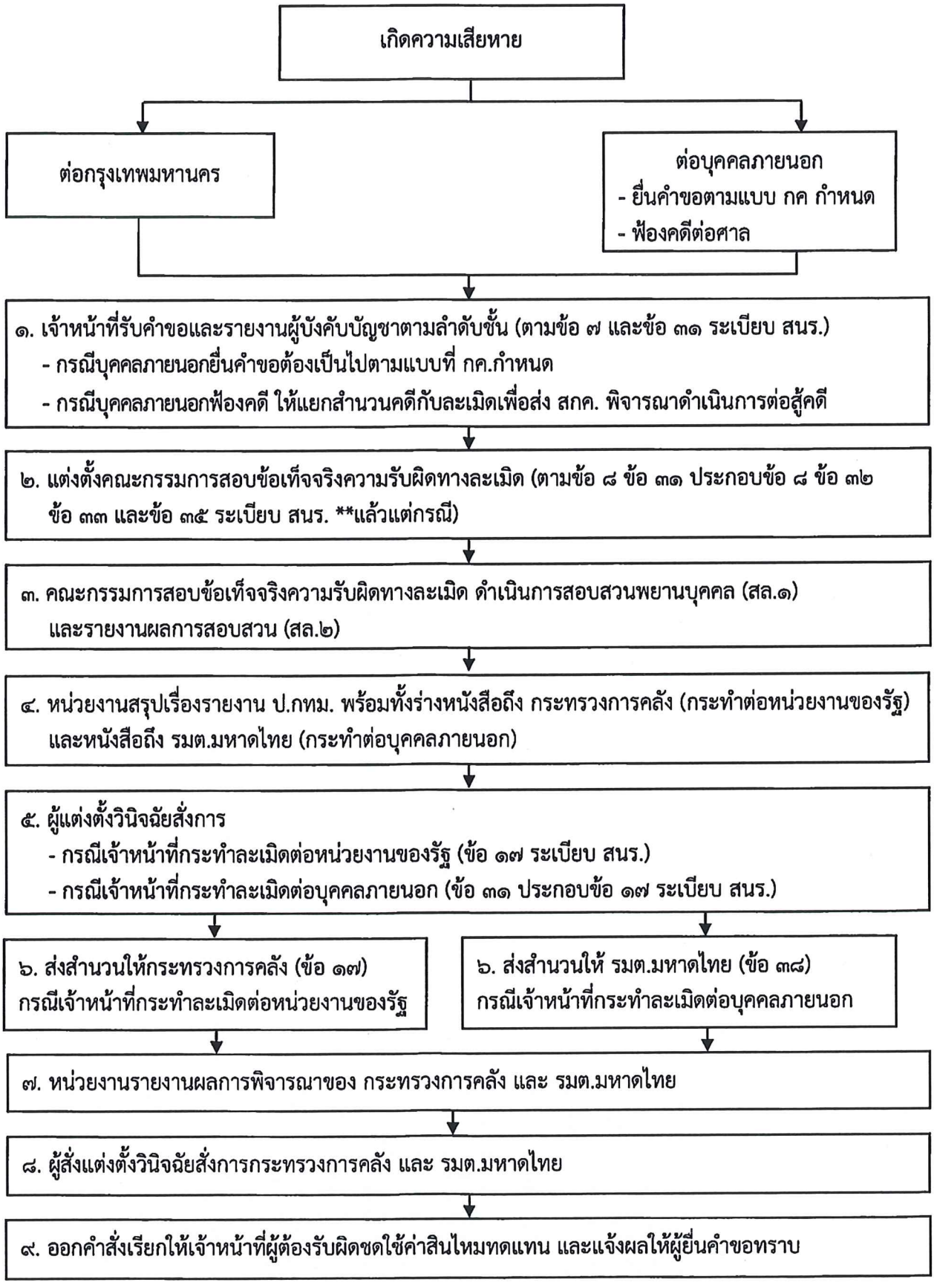

การดำเนินการภายหลังออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

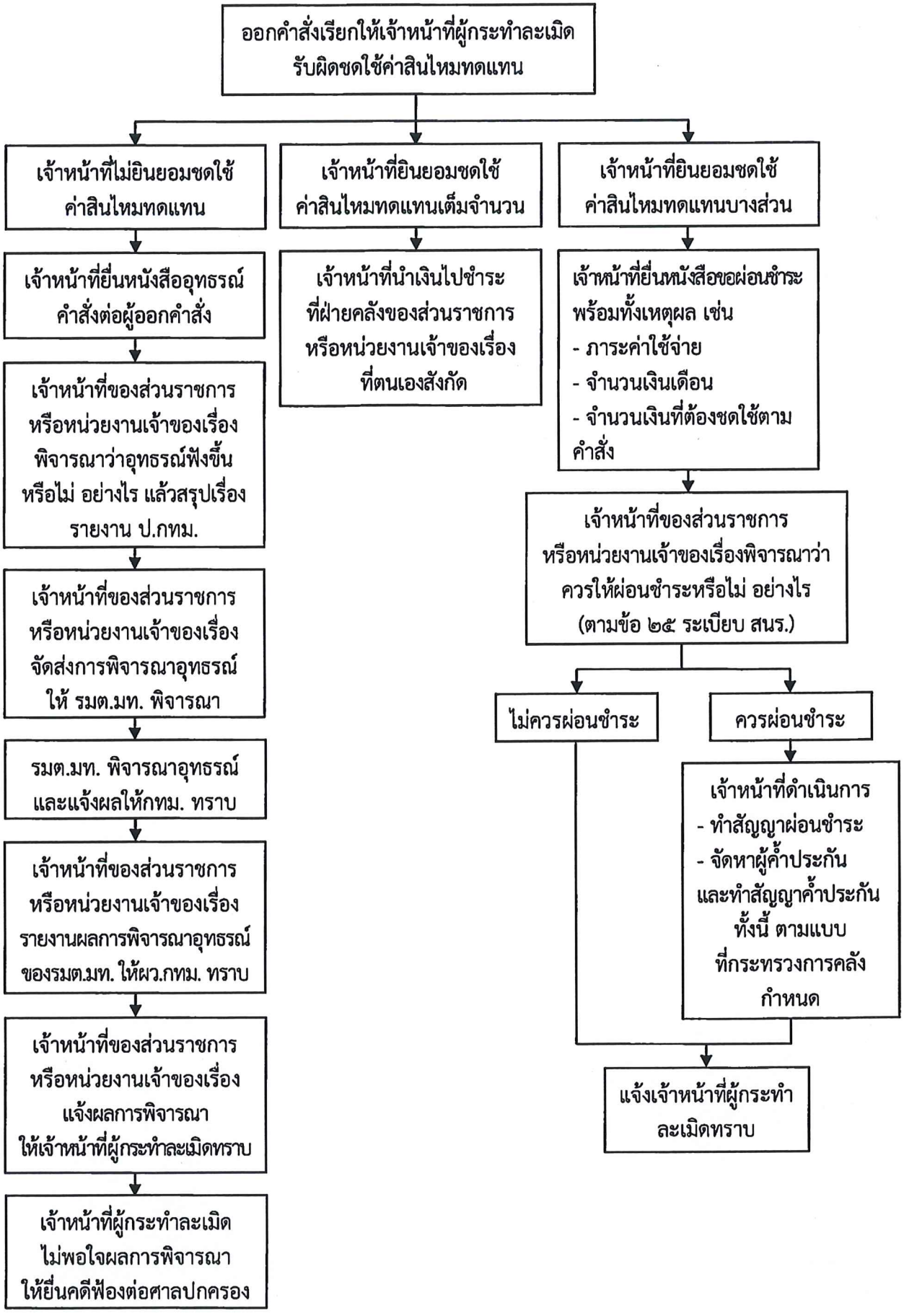

บทที่ ๒
แนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ตามหมวด ๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ สามารถแยกออกเป็น ๒ กรณี คือ

๑) กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดทำให้เกิดความเสียหายต่อกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่ตนเองสังกัดอยู่หรือหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่ต้นสังกัดก็ได้

๒) กรณีกรุงเทพมหานครต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดร่วมกับหน่วยงานของรัฐอื่น ได้แก่ กรณีที่เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอื่น อาจเป็นหน่วยงานของรัฐอื่นแห่งเดียวหรือหลายแห่งก็ได้ หรือกรณีความเสียหายเกิดจากการทำละเมิดของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐอื่น

กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อกรุงเทพมหานคร (หน่วยงานของรัฐต้นสังกัด)

มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. การรายงานความเสียหาย

เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยไม่ชักช้า จากนั้นผู้บังคับบัญชาจึงรายงานผลตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) ตามข้อ ๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

หน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต้องพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อให้ทราบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นกับหน่วยงานของรัฐนั้น มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่

๒.๑ กรณีไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ไม่ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๒.๒ กรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่งโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นจะต้องชดใช้ ทั้งนี้คณะกรรมการให้มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดสังกัดหรือหน่วยงานอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานครหรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่เห็นสมควร ตามข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดอย่างช้าไม่ควรเกิน ๑๕ วันนับแต่รู้หรือทราบความเสียหาย และในการแต่งตั้งคณะกรรมการให้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จไว้ด้วย อย่างช้าไม่ควรเกิน ๖๐ วันนับแต่วันที่แต่งตั้ง หากคณะกรรมการไม่สามารถสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการอาจอนุญาตให้ขยายระยะเวลาได้อีกครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน โดยให้คำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็นในการขอขยายระยะเวลาและระมัดระวังเรื่องอายุความด้วย[๖]

ทั้งนี้ อำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานครหรือรองปลัดกรุงเทพมหานครที่ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายให้สั่งราชการหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่เป็นเจ้าของเรื่อง หรือผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต ปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่าไม่มีเหตุแต่งตั้งคณะกรรมการ กรุงเทพมหานครจะต้องรายงานไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้กำกับดูแล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการแต่งตั้งหรือไม่แต่งตั้งคณะกรรมการ ตามข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งแก้ไขใหม่ให้ถูกต้อง หากกรุงเทพมหานครไม่แก้ไขใหม่ให้ถูกต้องภายในเวลาอันสมควร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือเปลี่ยนแปลงกรรมการแทนผู้มีอำนาจแต่งตั้งนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) กระทำให้เกิดความเสียหาย หรือมีส่วนกระทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้กำกับดูแลมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ตามข้อ ๑๒/๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙)

๓. การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิด รวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ ตามข้อ ๑๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด รูปแบบการทำบันทึกและการรายงานผลเป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนดในหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๗/ว. ๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามประเภทสำนวนการสอบสวน ซึ่งสรุปสาระสำคัญดังนี้

---

[๖] หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว. ๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๑. ให้จัดประเภทสำนวนการสอบสวนเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

๑.๑ ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน (ส.๑)

๑.๒ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (ส.๒)

๑.๓ คนร้ายกระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย (ส.๓)

๑.๔ อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้ (ส.๔)

๑.๕ อุบัติเหตุ (ส.๕)

๒. ให้ใช้แบบบันทึกการสอบสวน (สล.๑) สำหรับบันทึกการให้ถ้อยคำของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง โดยก่อนดำเนินการสอบสวน คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิให้บุคคลผู้จะให้ถ้อยคำทราบ ดังนี้

๒.๑ ผู้ให้ถ้อยคำมีสิทธิชี้แจงข้อเท็จจริงและได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

๒.๒ คำถามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะถามต่อไปนี้ ผู้ให้ถ้อยคำจะตอบหรือไม่ตอบก็ได้ ถ้าคำถามใดไม่ตอบ ขอให้ระบุเหตุผลสั้นๆ เพื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะได้บันทึกไว้ รวมทั้งการให้ถ้อยคำตามบันทึกการสอบสวนฉบับนี้อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้

๒.๓ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมิได้ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญาเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

สำหรับคำถามอื่น ๆ ให้ใช้แนวทางหัวข้อการสอบสวนที่กำหนดตามประเภทสำนวนการสอบสวน (ส.๑ - ๕) หรือคำถามอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะเห็นสมควรและสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

๓. เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการสอบสวนตามแนวทางที่กำหนดในแบบรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) โดยควรมีข้อมูลรายละเอียดการสอบสวนสอดคล้องกับแนวทางหัวข้อการสอบสวนที่กำหนดตามประเภทสำนวนการสอบสวน (ส.๑ - ๕) ทั้งนี้ ความเห็นของคณะกรรมการต้องมีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่แจ้งชัดและต้องมีพยานหลักฐานสนับสนุนประกอบด้วย ตามข้อ ๑๖ วรรคสอง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

นอกจากนี้ กรณีที่มีการบันทึกข้อมูลในระบบงานความรับผิดทางละเมิดและแพ่งแล้ว ให้นำเลขที่สำนวนจากระบบงานความรับผิดทางละเมิดและแพ่ง (VI..... เช่น VI๙๙๙๙๙) บันทึกไว้บนมุมขวาของรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ด้วย รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๖/ว ๓๒ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๔. การพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจพิจารณา

เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดรายงานผลการสอบสวนแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ สรุปเรื่องพร้อมทั้งให้ความเห็นเบื้องต้น และเสนอเรื่องตามลำดับชั้นไปยังผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อวินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

ทั้งนี้ อำนาจการวินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานครหรือรองปลัดกรุงเทพมหานครที่ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายให้สั่งราชการหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่เป็นเจ้าของเรื่องปฏิบัติราชการแทน ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ *(ไม่ได้มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต)*

เมื่อได้รับความเห็นของคณะกรรมการแล้ว ผู้สั่งแต่งตั้งจะพิจารณาสำนวนการสอบสวนทั้งในประเด็นข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ตลอดจนพยานหลักฐานสนับสนุน เพื่อวินิจฉัยสั่งการว่าการกระทำละเมิดที่เกิดขึ้นมีผู้รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อมีคำวินิจฉัยสั่งการแล้ว จะยังไม่แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เนื่องจากกระบวนพิจารณายังไม่เสร็จสิ้น แต่ผู้แต่งตั้งจะสั่งการให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องส่งสำนวนไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบภายในกำหนด ๗ วันนับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ หรือสั่งการให้หน่วยงานรายงานความเสียหายในระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่งของกรมบัญชีกลางต่อไป

ทั้งนี้ การพิจารณาและวินิจฉัยสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งนั้น ไม่ผูกมัดอยู่กับความเห็นของคณะกรรมการ กล่าวคือ สามารถที่จะวินิจฉัยสั่งการเป็นอย่างอื่นได้ ซึ่งหากยังพบประเด็นที่มีปัญหาหรือคณะกรรมการยังสอบข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วน ผู้สั่งแต่งตั้งสามารถสั่งการให้คณะกรรมการทบทวนหรือให้สอบสวนเพิ่มเติมได้

๔.๒ จัดทำร่างหนังสือเรียนปลัดกระทรวงการคลังนำส่งรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ เสนอให้ลงนามในคราวเดียวกัน เว้นแต่เป็นกรณีตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ กล่าวคือ

- ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐ ครั้งละไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ความเสียหายที่มีสาเหตุจากการทุจริต และหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาให้ผู้ทุจริตรับผิดชดใช้เต็มจำนวนความเสียหาย และพิจารณาให้ผู้เกี่ยวข้องซึ่งกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นโอกาสหรือช่องทางให้เกิดการทุจริตชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย
- ความเสียหายที่มิได้เกิดจากการทุจริต แต่มีสาเหตุจากเงินขาดบัญชีหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีหรือข้อบังคับต่าง ๆ และหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาให้ผู้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย
- ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

๔.๓ การจัดส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๓/ว ๓๓๖ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เรื่อง การส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ และหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๑๐.๖/ว ๔๖ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เรื่อง ซักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการส่งสำนวน การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ส่วนการรายงานความเสียหายในระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่งของกรมบัญชีกลางนั้น ให้ดำเนินการตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางได้แจ้งเวียนให้ถือปฏิบัติ โดยสามารถดาวน์โหลดแนวทางและหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ที่ http://tcls.cgd.go.th

๕. การพิจารณาของกระทรวงการคลัง

เมื่อได้รับรายงานจากหน่วยงานของรัฐ กระทรวงการคลังจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๗ วรรคห้า กำหนดว่า ในกรณีที่เป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่น กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความ ๒ ปีสิ้นสุด ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ดังนั้น เมื่อหน่วยงานเจ้าของเรื่องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจักต้องติดตามผลการตรวจสอบของกระทรวงการคลังอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อมิให้ขาดอายุความ โดยกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๐ วรรคสอง กำหนดการนับอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และจะต้องดำเนินการภายในอายุความทั่วไปตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่กำหนดให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนอันเกิดแต่มูลละเมิดมีอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันทำละเมิดด้วย

ด้วยเหตุนี้ หากไม่ได้รับแจ้งผลของกรมบัญชีกลางภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๗ วรรคห้าแห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีข้างต้น หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องออกคำสั่งหรือเสนอเรื่องต่อผู้มีอำนาจเพื่อออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๗ วรรคห้าแห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อป้องกันมิให้ขาดอายุความ

๖. การรับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง

เมื่อกระทรวงการคลังตรวจพิจารณาเสร็จและแจ้งผลการพิจารณามาให้กรุงเทพมหานครแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องรายงานผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบเพื่อวินิจฉัยสั่งการ ตามข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ กรณีกระทรวงการคลังมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของกรุงเทพมหานคร ให้รายงานผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบ เพื่อวินิจฉัยสั่งการให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

๖.๒ กรณีกระทรวงการคลังมีความเห็นแตกต่างกับความเห็นของกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๘ วรรคสาม แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดว่า “ในกรณีที่ปรากฏตามความเห็นของกระทรวงการคลังว่ามีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นหรือต่างไปจากสำนวนที่ผู้แต่งตั้งส่งให้ตรวจสอบ หากยังไม่เคยมีการสอบผู้นั้นในฐานะผู้ต้องรับผิดมาก่อน ให้ผู้แต่งตั้งส่งเรื่องให้คณะกรรมการทำการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดผู้นั้น เพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งการ ถ้าผลของคำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้งตรงกับความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งสั่งการให้ผู้นั้นรับผิดแล้วรายงานกระทรวงการคลังเพื่อทราบ ถ้าผลคำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้งต่างไปจากความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งรายงานกระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๑๗ วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ดังนั้น กรณีที่กรุงเทพมหานครเห็นว่าไม่มีผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่กระทรวงการคลังพิจารณาเห็นว่ามีผู้ต้องรับผิด หรือกรณีที่กระทรวงการคลังพิจารณาเห็นว่ามีผู้ต้องรับผิดเพิ่มขึ้นจากสำนวนที่กรุงเทพมหานครส่งให้กระทรวงการคลัง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจักต้องทำการสอบสวนผู้นั้นเพิ่มเติม รวมทั้งให้โอกาสบุคคลดังกล่าวชี้แจงข้อเท็จจริงและได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม เพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง และเมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดรายงานผลการสอบสวนเพิ่มเติมแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการสรุปเรื่องพร้อมทั้งให้ความเห็นเบื้องต้น รวมทั้งจัดทำร่างหนังสือเรียนปลัดกระทรวงการคลังเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีข้างต้น

๖.๓ กรณีที่กรุงเทพมหานครได้ออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ก่อนได้รับแจ้งผลการตรวจสอบจากกระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๗ วรรคห้า แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น จะต้องพิจารณาผลการตรวจสอบของกระทรวงการคลังว่าสอดคล้องกับคำสั่งฯ ที่ได้ออกไปแล้วหรือไม่ อย่างไร เพื่อเสนอแก้ไขคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้เป็นไปตามที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ต่อไป

๗. การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เมื่อผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลังแล้ว จะต้องออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานครตามที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ดำเนินการแจ้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๔ การแจ้งคำสั่งทางปกครอง ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

กรณีมีผู้ต้องรับผิดหลายคน หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องจัดทำคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแยกเป็นคำสั่งรายบุคคล พร้อมทั้งหนังสือแจ้งคำสั่ง เพื่อเสนอผู้มีอำนาจลงนามต่อไป ทั้งนี้ คำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น กระบวนพิจารณาในการออกคำสั่งดังกล่าวย่อมจะต้องอยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และหากเจ้าหน้าที่ผู้ที่ต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่เห็นพ้องด้วยกับคำสั่งดังกล่าวและประสงค์จะโต้แย้งคำสั่งนั้น เจ้าหน้าที่ก็ย่อมใช้สิทธิในการดำเนินการอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

อำนาจการออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือการแก้ไขคำสั่งดังกล่าว เป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานครหรือรองปลัดกรุงเทพมหานครที่ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายให้สั่งราชการหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่เป็นเจ้าของเรื่อง หรือผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต ปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

กรณีกรุงเทพมหานครต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดร่วมกับหน่วยงานของรัฐอื่น

หน่วยงานของรัฐอื่นมิใช่ผู้เสียหายที่จะยื่นคำขอต่อกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ [๗] โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การรายงานความเสียหาย

ถ้าเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่ง เจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายต้องรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และรายงานตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัด (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) ตามข้อ ๙ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๒.๑ กรุงเทพมหานครและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดร่วมกัน โดยตกลงกันให้หน่วยงานของรัฐแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แล้วให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมลงนามในคำสั่งฉบับดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง [๘] ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพียงลำพัง หรือมอบอำนาจให้หน่วยงานอื่นแต่งตั้งคณะกรรมการแทนไม่ได้ [๙]

ดังนั้น หากกรุงเทพมหานครเป็นผู้ออกคำสั่ง หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องประสานหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น เพื่อขอรายชื่อเจ้าหน้าที่เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พร้อมทั้งพิจารณาคุณสมบัติและข้อห้ามของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดโดยคณะกรรมการให้มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน

> ทั้งนี้ อำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานครหรือรองปลัดกรุงเทพมหานครที่ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายให้สั่งราชการหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่เป็นเจ้าของเรื่อง ปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ *(ไม่ได้มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต)*

๒.๒ แนวทางการร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามนัยหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๕.๑/ว ๘๒ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๑ กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับโครงการที่ดำเนินการโดยใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ หน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายคือ หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการและหน่วยงานของรัฐเจ้าของเงินงบประมาณอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด (คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๔๙)

---

[๗] คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ คผ.๑๒๕๑/๒๕๖๓

[๘] ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๗๓๓/๒๕๕๒ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด ลาออกหรือโอนย้ายไปหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น

[๙] ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๒๕๗/๒๕๔๗ เรื่อง กรมชลประทานหารือเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีโครงการฝายราษีไศล

ข้อ ๒ กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน หน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหาย คือ หน่วยงานของรัฐที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลที่ได้รับการจัดสรรวงเงินทดรองราชการจังหวัด ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำให้เกิดความเสียหาย มีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด (คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๔๖๐/๒๕๕๖)

ข้อ ๓. กรณีความเสียหายเกิดจากการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของกลุ่มจังหวัด ...ฯลฯ...

ข้อ ๔. กรณีการดำเนินการโครงการที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหาย คือ หน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินโครงการและหน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการ ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด (คำวินิจฉัยคณะกรรมกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘/๒๕๖๑)

ข้อ ๕ กรณีความรับผิดตามสัญญา ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดร่วมกันหรือไม่ ต้องพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วยว่า หากหน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีความสัมพันธ์ตามสัญญาและไม่ปรากฏว่า มีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวกระทำการทุจริตรวมทั้งเป็นความรับผิดตามสัญญา ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดร่วมกันตามข้อ ๑๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๐๐/๒๕๖๑)

๓. การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

มีแนวทางเช่นเดียวกับกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อกรุงเทพมหานคร

๔. การพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบพิจารณา

เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดรายงานผลการสอบสวนแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ สรุปเรื่องพร้อมทั้งให้ความเห็นเบื้องต้น และเสนอเรื่องตามลำดับชั้นไปยังผู้แต่งตั้งร่วม (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น) เพื่อวินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

ทั้งนี้ ในการรายงานผลการสอบสวน หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะเสนอเรื่องต่อผู้แต่งตั้งของหน่วยงานใดก่อนก็ได้ หรือแยกเสนอรายงานผลการสอบสวนคนละฉบับก็ได้ โดยในส่วนการทำความเห็นของผู้แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมนั้น ผู้แต่งตั้งร่วมสามารถร่วมกันวินิจฉัยสั่งการและเสนอความเห็นในเอกสารฉบับเดียวกัน หรือแยกคนละฉบับก็ได้ แต่คำวินิจฉัยสั่งการดังกล่าวต้องอ้างอิงและเกี่ยวเนื่องกับคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมและรายงานผลการสอบสวนฉบับเดียวกัน

ทั้งนี้ อำนาจการวินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานครหรือรองปลัดกรุงเทพมหานครที่ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายให้สั่งราชการหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่เป็นเจ้าของเรื่องปฏิบัติราชการแทน ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ *(ไม่ได้มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต)*

เมื่อได้รับความเห็นของคณะกรรมการแล้ว ผู้สั่งแต่งตั้งร่วมจะพิจารณาสำนวนการสอบสวนทั้งในประเด็นข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ตลอดจนพยานหลักฐานสนับสนุน เพื่อวินิจฉัยสั่งการว่าการกระทำละเมิดที่เกิดขึ้นมีผู้รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด ทั้งนี้ การพิจารณาและวินิจฉัยสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งร่วมนั้น ไม่ผูกมัดอยู่กับความเห็นของคณะกรรมการ กล่าวคือ สามารถที่จะวินิจฉัยสั่งการเป็นอย่างอื่นได้ ซึ่งหากยังพบประเด็นที่มีปัญหาหรือคณะกรรมการยังสอบข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วน ผู้สั่งแต่งตั้งร่วมสามารถสั่งการให้คณะกรรมการทบทวนหรือให้สอบสวนเพิ่มเติมได้

เมื่อมีคำวินิจฉัยสั่งการแล้วจะยังไม่แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เนื่องจากกระบวนพิจารณายังไม่เสร็จสิ้น แต่ผู้แต่งตั้งจะสั่งการให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องส่งรายงานผลการสอบสวนไปให้ผู้แต่งตั้งร่วมวินิจฉัยสั่งการ

เมื่อผู้แต่งตั้งร่วมมีคำวินิจฉัยสั่งการแล้ว ไม่ว่าจะเห็นตรงกันหรือไม่ หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องส่งสำนวนไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ หรือรายงานความเสียหายในระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่งของกรมบัญชีกลางต่อไป

๔.๒ จัดทำร่างหนังสือเรียนปลัดกระทรวงการคลังนำส่งรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ เว้นแต่เป็นกรณีตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒

๔.๓ การจัดส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๓/ว ๓๓๖ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เรื่อง การส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ และหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๑๐.๖/ว ๔๖ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ส่วนการรายงานความเสียหายในระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่งของกรมบัญชีกลางนั้น ให้ดำเนินการตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางได้แจ้งเวียนให้ถือปฏิบัติ โดยสามารถดาวน์โหลดแนวทางและหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ที่ http://tcls.cgd.go.th

๕. การพิจารณาของกระทรวงการคลัง

เมื่อได้รับรายงานจากหน่วยงานของรัฐ กระทรวงการคลังจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๗ วรรคห้า กำหนดว่า ในกรณีที่เป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่น กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความ ๒ ปีสิ้นสุด ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ดังนั้น เมื่อหน่วยงานเจ้าของเรื่องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจักต้องติดตามผลการตรวจสอบของกระทรวงการคลังอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อมิให้ขาดอายุความ โดยกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๐ วรรคสอง กำหนดการนับอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และจะต้องดำเนินการภายในอายุความทั่วไปตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่กำหนดให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนอันเกิดแต่มูลละเมิดมีอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันทำละเมิดด้วย

ด้วยเหตุนี้ หากไม่ได้รับแจ้งผลของกรมบัญชีกลางภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๗ วรรคห้าแห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีข้างต้น หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องออกคำสั่งหรือเสนอเรื่องต่อผู้มีอำนาจเพื่อออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานคร

ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๗ วรรคห้า แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อป้องกันมิให้ขาดอายุความ

๖. การรับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงการคลัง

เมื่อกระทรวงการคลังตรวจพิจารณาเสร็จและแจ้งผลการพิจารณามาให้กรุงเทพมหานครแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องรายงานผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้แต่งตั้งร่วมทราบ เพื่อวินิจฉัยสั่งการ ตามข้อ ๒๐ ประกอบข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีแนวทางการดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อกรุงเทพมหานคร

๗. การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เมื่อผู้แต่งตั้งร่วมวินิจฉัยสั่งการให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลังแล้ว หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะต้องออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานคร และแจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ดำเนินการแจ้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๔ การแจ้งคำสั่งทางปกครอง ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

อายุความสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า "ในกรณีเจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง"

จากบทบัญญัติดังกล่าว อายุความในการใช้สิทธิไล่เบี้ยกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

๑) กรณีอายุความ ๒ ปี

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าการละเมิดนั้นจะเกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนทั้ง ๒ กรณีนั้น จะมีอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจรู้ได้ใน ๒ กรณี คือ ๑) รู้ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ และ ๒) รู้จากรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งขึ้น ซึ่งการรู้ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏจะใช้กับกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดแจ้งว่ามีการทำละเมิดเกิดขึ้นและรู้ตัวผู้ต้องรับผิด จึงต้องเริ่มนับอายุความสองปีนับแต่วันที่ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าว ส่วนกรณีที่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดแจ้ง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐยังไม่ทราบแน่ชัดเกี่ยวกับการทำละเมิดและผู้ใดต้องรับผิดบ้าง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวต่อไป[๑๐]

๒) กรณีอายุความ ๑ ปี

กรณีที่หน่วยงานของรัฐได้วินิจฉัยสั่งการว่าความเสียหายที่เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดเนื่องจากไม่เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่าเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายที่เกิดขึ้นและหน่วยงานของรัฐนั้นได้วินิจฉัยสั่งการไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง อายุความที่หน่วยงานของรัฐนั้นจะใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดจะมีกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

กรณีกรุงเทพมหานครกระทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และกรุงเทพมหานครได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นเรียบร้อยแล้ว กรณีหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตน ให้มีกำหนด

---

[๑๐] ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๓๐๑/๒๕๖๒ เรื่อง การนับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

อายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓) กรณีอายุความ ๑๐ ปี

นอกจากอายุความที่กำหนดในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้างต้นแล้ว สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจะต้องดำเนินการภายในอายุความทั่วไปตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่กำหนดให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนอันเกิดแต่มูลละเมิด มีอายุความสิบปี นับแต่วันทำละเมิดด้วย กล่าวคือ วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ จะต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันทำละเมิดตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๔) กรณีอายุความมรดก (เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดถึงแก่ความตาย)

กรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นเหตุให้ความรับผิดของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นในอันที่จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐที่เสียหาย เป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นทันทีที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย หน่วยงานของรัฐที่เสียหายไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นโดยการอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ออกคำสั่งให้ทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระค่าสินไหมทดแทนได้ หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น โดยการฟ้องขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระค่าสินไหมทดแทนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งบัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๙๓/๒๗ แห่งประมวลกฎหมายนี้ ถ้าสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้อันมีต่อเจ้ามรดกมีกำหนดอายุความยาวกว่าหนึ่งปี มิให้เจ้าหนี้นั้นฟ้องร้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก[๑๓]

ดังนั้น กรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดถึงแก่ความตาย จะต้องเร่งรัดดำเนินการภายในอายุความมรดก ตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย

---

[๑๓] คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๙๑/๒๕๕๑

บทที่ ๓
แนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ตามหมวด ๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บุคคลภายนอกที่ได้รับความเสียหาย สามารถดำเนินการได้ โดยแยกออกเป็น ๒ กรณี คือ

๑) กรณีผู้เสียหายร้องขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนได้โดยตรง ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒) กรณีผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาล ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้เจ้าหน้าที่หรือกรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้โดยตรง โดยไม่ต้องยื่นคำขอต่อกรุงเทพมหานครก่อน ทั้งนี้ อาจยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือศาลยุติธรรมแล้วแต่กรณี

กรณีผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลและคดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาล ต่อมาผู้เสียหายได้ยื่นคำขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตน ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรุงเทพมหานครไม่จำเป็นต้องรับคำขอไว้พิจารณา เนื่องจากการที่จะพิจารณาเรื่องที่มีมูลเหตุอย่างเดียวกันอาจทำให้การวินิจฉัยที่แตกต่างกันได้[๑๒]

กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. การรายงานความเสียหาย

เมื่อบุคคลภายนอกที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ได้ยื่นคำขอหรือฟ้องคดีต่อศาลให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยไม่ชักช้า จากนั้นผู้บังคับบัญชาจึงรายงานผลตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) ตามข้อ ๓๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้รับคำขอหรือคำฟ้องแล้ว ให้หน่วยงานดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่งโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นจะต้องชดใช้ ทั้งนี้ คณะกรรมการให้มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดสังกัดหรือหน่วยงานอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๘ ข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๘ และข้อ ๓๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้วแต่กรณี

---

[๑๒] คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๖๐๓/๒๕๕๑

การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดอย่างช้าไม่ควรเกิน ๑๕ วันนับแต่รู้หรือทราบความเสียหายต่อบุคคลภายนอก และในการแต่งตั้งคณะกรรมการให้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จไว้ด้วย อย่างช้าไม่ควรเกิน ๖๐ วันนับแต่วันที่แต่งตั้ง หากคณะกรรมการไม่สามารถสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการอาจอนุญาตให้ขยายระยะเวลาได้อีก แต่ไม่เกิน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอของผู้เสียหาย หากเรื่องใดไม่อาจพิจารณาได้ทันในกำหนดนั้นจะต้องรายงานปัญหาและอุปสรรคให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือกำกับหรือควบคุมดูแลหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นทราบและขออนุมัติขยายระยะเวลาออกไปได้ แต่รัฐมนตรีดังกล่าวจะพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาให้อีกได้ไม่เกิน ๑๘๐ วัน

ทั้งนี้ อำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานครหรือรองปลัดกรุงเทพมหานครที่ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายให้สั่งราชการหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่เป็นเจ้าของเรื่อง หรือผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต ปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๓. การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิด รวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ ตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด รูปแบบการทำบันทึกและการรายงานผลเป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนดในหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๗/ว. ๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามประเภทสำนวนการสอบสวน ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ให้จัดประเภทสำนวนการสอบสวนเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

๑.๑ ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน	(ส.๑)
๑.๒ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ	(ส.๒)
๑.๓ คนร้ายกระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย	(ส.๓)
๑.๔ อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้	(ส.๔)
๑.๕ อุบัติเหตุ	(ส.๕)

๒. ให้ใช้แบบบันทึกการสอบสวน (สล.๑) สำหรับบันทึกการให้ถ้อยคำของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง โดยก่อนดำเนินการสอบสวน คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิให้บุคคลผู้จะให้ถ้อยคำทราบ ดังนี้

๒.๑ ผู้ให้ถ้อยคำมีสิทธิชี้แจงข้อเท็จจริงและได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

๒.๒ คำถามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะถามต่อไปนี้ผู้ให้ถ้อยคำจะตอบหรือไม่ตอบก็ได้ ถ้าคำถามใดไม่ตอบ ขอให้ระบุเหตุผลสั้น ๆ เพื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะได้บันทึกไว้ รวมทั้งการให้ถ้อยคำตามบันทึกการสอบสวนฉบับนี้อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้

๒.๓ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมิได้ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญาเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

สำหรับคำถามอื่น ๆ ให้ใช้แนวทางหัวข้อการสอบสวนที่กำหนดตามประเภทสำนวนการสอบสวน (ส.๑ - ๕) หรือคำถามอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะเห็นสมควรและสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

๓. เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการสอบสวนตามแนวทางที่กำหนดในแบบรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) โดยควรมีข้อมูล รายละเอียดการสอบสวนสอดคล้องกับแนวทางหัวข้อการสอบสวนที่กำหนดตามประเภทสำนวนการสอบสวน (ส.๑ - ๕) ทั้งนี้ ความเห็นของคณะกรรมการต้องมีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่แจ้งชัดและต้องมีพยานหลักฐานสนับสนุนประกอบด้วย ตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๖ วรรคสอง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๔. ในกรณีผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาล เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทาละเมิดได้สอบสวนแล้ว และมีความเห็นควรต่อสู้คดี หรือเห็นควรรอผลการพิจารณาของศาล กรุงเทพมหานครจักต้องรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบ ตามข้อ ๓๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และปฏิบัติตามที่ได้รับคำแนะนำจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๕. ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องร่างหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาตามข้อ ๓๕ หรือข้อ ๓๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้วแต่กรณี

๔. การพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการส่งสำนวนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา

เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดรายงานผลการสอบสวนแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ สรุปเรื่องพร้อมทั้งให้ความเห็นเบื้องต้น และเสนอเรื่องตามลำดับขั้นไปยังผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อวินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

> ทั้งนี้ อำนาจการวินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ได้มอบอำนาจให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทนแต่อย่างใด

เมื่อได้รับความเห็นของคณะกรรมการแล้ว ผู้สั่งแต่งตั้งจะพิจารณาสำนวนการสอบสวนทั้งในประเด็นข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ตลอดจนพยานหลักฐานสนับสนุน เพื่อวินิจฉัยสั่งการว่าการกระทำละเมิดที่เกิดขึ้นมีผู้รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อมีคำวินิจฉัยสั่งการแล้ว จะยังไม่แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เนื่องจากกระบวนพิจารณายังไม่เสร็จสิ้น แต่ผู้แต่งตั้งจะสั่งการให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องส่งสำนวนไปให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาภายในกำหนด ๗ วันนับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ[๑๓]

---

[๑๓] หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว. ๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

ทั้งนี้ การพิจารณาและวินิจฉัยสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งนั้น ไม่ผูกมัดอยู่กับความเห็นของคณะกรรมการ กล่าวคือ สามารถที่จะวินิจฉัยสั่งการเป็นอย่างอื่นได้ ซึ่งหากยังพบประเด็นที่มีปัญหาหรือเห็นว่าคณะกรรมการยังสอบข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วน ผู้สั่งแต่งตั้งสามารถขอให้คณะกรรมการทบทวนหรือให้สอบสวนเพิ่มเติมได้

๔.๒ จัดทำหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อส่งรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา เสนอให้ผู้ว่าราชกรุงเทพมหานครลงนามในคราวเดียวกัน

๔.๓ การจัดส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแจ้งผลการวินิจฉัยแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องรายงานผลการวินิจฉัยสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบโดยด่วน

๔.๔ สำหรับกรณีที่กรุงเทพมหานครมีความเห็นว่า ไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำขอของผู้เสียหาย เมื่อกรุงเทพมหานครมีคำสั่งไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำขอของผู้เสียหาย ซึ่งเป็นกรณีที่กรุงเทพมหานครยังไม่มีความเสียหายเกิดขึ้น กรุงเทพมหานครจึงไม่ต้องส่งสำนวนไปให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตรวจสอบแต่อย่างใด[๑๔]

๕. การพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เมื่อได้รับรายงานจากกรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๗ วรรคห้า แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความ ๑ ปีสิ้นสุด ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

อีกทั้ง มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว กำหนดว่า เมื่อหน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย

ด้วยเหตุนี้ หากไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๗ วรรคห้า แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีข้างต้น หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องออกคำสั่งหรือเสนอเรื่องต่อผู้มีอำนาจเพื่อออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๓๑ ประกอบกับข้อ ๑๗ วรรคห้า แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อป้องกันมิให้ขาดอายุความ

๖. การรับทราบผลการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเสร็จและแจ้งผลการพิจารณามาให้กรุงเทพมหานครแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องรายงานผลการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบโดยเร็ว เพื่อวินิจฉัยสั่งการ ตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไข

---

[๑๔] สำนักงานกฎหมายและคดี "หนังสือ ที่ กท ๐๔๐๕/๗๑๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตรวจสอบ" ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ และ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา "เรื่องเสร็จที่ ๓๗๐/๒๕๔๔ บันทึกเรื่อง การพิจารณาคำขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิด" กรกฎาคม ๒๕๔๔

เพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ กรณีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบตามความเห็นของกรุงเทพมหานคร ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องรายงานผลการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบโดยเร็ว เพื่อวินิจฉัยสั่งการให้เป็นไปตามความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๖.๒ กรณีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีความเห็นแตกต่างกับความเห็นของกรุงเทพมหานคร ข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๘ วรรคสาม แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดว่า "ในกรณีที่ปรากฏตามความเห็นของกระทรวงการคลังว่ามีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นหรือต่างไปจากสำนวนที่ผู้แต่งตั้งส่งให้ตรวจสอบ หากยังไม่เคยมีการสอบผู้นั้นในฐานะผู้ต้องรับผิดมาก่อน ให้ผู้แต่งตั้งส่งเรื่องให้คณะกรรมการทำการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดผู้นั้น เพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งการ ถ้าผลของคำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้งตรงกับความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งสั่งการให้ผู้นั้นรับผิดแล้วรายงานกระทรวงการคลังเพื่อทราบ ถ้าผลคำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้งต่างไปจากความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งรายงานกระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๑๗ วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม"[๑๕]

ดังนั้น กรณีที่กรุงเทพมหานครเห็นว่าไม่มีผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่ามีผู้ต้องรับผิด หรือกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่ามีผู้ต้องรับผิดเพิ่มขึ้นจากสำนวนที่กรุงเทพมหานครส่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจักต้องทำการสอบสวนผู้นั้นเพิ่มเติม รวมทั้งให้โอกาสบุคคลดังกล่าวชี้แจงข้อเท็จจริงและได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม เพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง และเมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดรายงานผลการสอบสวนเพิ่มเติมแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการสรุปเรื่องพร้อมทั้งให้ความเห็นเบื้องต้น รวมทั้งจัดทำร่างหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีข้างต้น

๖.๓ กรณีที่กรุงเทพมหานครได้ออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ก่อนได้รับแจ้งผลการตรวจสอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๓๑ ประกอบกับข้อ ๑๗ วรรคห้า แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น จะต้องพิจารณาผลการตรวจสอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าสอดคล้องกับคำสั่งฯ ที่ได้ออกไปแล้วหรือไม่ อย่างไร เพื่อเสนอแก้ไขคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้เป็นไปตามที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ต่อไป

๗. การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เมื่อผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการให้เป็นไปตามความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว จะต้องออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่

---

[๑๕] มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ และหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

กรุงเทพมหานครตามที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๓๑ ประกอบกับข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้ดำเนินการแจ้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๔ การแจ้งคำสั่งทางปกครอง ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

กรณีมีผู้ต้องรับผิดหลายคน หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องจัดทำคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแยกเป็นคำสั่งรายบุคคล พร้อมทั้งหนังสือแจ้งคำสั่ง เพื่อเสนอผู้มีอำนาจลงนามต่อไป ทั้งนี้ คำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น กระบวนพิจารณาในการออกคำสั่งดังกล่าวย่อมจะต้องอยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และหากเจ้าหน้าที่ผู้ที่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่เห็นพ้องด้วยกับคำสั่งดังกล่าวและประสงค์จะโต้แย้งคำสั่งนั้น โดยเจ้าหน้าที่ผู้นั้นจะต้องใช้สิทธิในอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวภายใน ๑๕ วัน นับแต่ตนได้รับแจ้งคำสั่ง ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินการนำไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

อำนาจการออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือการแก้ไขคำสั่งดังกล่าว เป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานครหรือรองปลัดกรุงเทพมหานครที่ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายให้สั่งราชการหน่วยงานส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่เป็นเจ้าของเรื่อง หรือผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต ปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

การร้องขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า "ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดตามมาตรา ๕ ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้ ในการนี้ หน่วยงานของรัฐต้องออกใบรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้นโดยไม่ชักช้า เมื่อหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเช่นใดแล้วหากผู้เสียหายยังไม่พอใจในผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐก็ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย

ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาคำขอที่ได้รับตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หากเรื่องใดไม่อาจพิจารณาได้ทันในกำหนดนั้นจะต้องรายงานปัญหาและอุปสรรคให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือกำกับหรือควบคุมดูแลหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นทราบและขออนุมัติขยายระยะเวลาออกไปได้ แต่รัฐมนตรีดังกล่าวจะพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาให้อีกได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน"

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้กำหนดแบบคำขอและแนวทางการดำเนินการกรณีบุคคลภายนอกยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในกรณีบุคคลภายนอกยื่นคำขอ[๑๖]

๑) ระยะเวลาในการยื่นคำขอ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ไว้ แต่ก็เป็นที่เห็นได้จากเหตุผลของเรื่องว่า ผู้เสียหายจะต้องยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ไม่เกิน ๑๐ ปีนับแต่วันทำละเมิดเช่นเดียวกับการฟ้องคดีต่อศาล ในกรณีผู้เสียหายยื่นคำขอเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาแล้ว แม้หน่วยงานของรัฐจะพิจารณาคำขอนั้น ผู้เสียหายซึ่งไม่พอใจผลการวินิจฉัยของหน่วยงานก็ไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล ตามมาตรา ๑๑ ประกอบมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้อีก[๑๗]

๒) กรณีผู้เสียหายไม่พอใจผลการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ เมื่อหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาคำขอและมีคำสั่งเช่นใดแล้ว หากผู้เสียหายยังไม่พอใจในผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐ ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องโต้แย้งผลการวินิจฉัยต่อศาลที่มีเขตอำนาจ ซึ่งอาจจะเป็นศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี

ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนหรือการปฏิเสธคำขอ และเป็นคำสั่งทางปกครองที่พิจารณาคำขอในกรณีการกระทำละเมิดที่ไม่ได้เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายในทางปกครอง

ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนหรือการปฏิเสธคำขอ และเป็นคำสั่งทางปกครองที่พิจารณาคำขอในกรณีการกระทำละเมิดที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายในทางปกครอง[๑๘]

---

[๑๖] หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว ๑๒ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

[๑๗] คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๘๖/๒๕๖๑

[๑๘] ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ชาญชัย แสวงศักดิ์, คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, หน้า ๑๓๔ และคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๘๓๖/๒๕๔๗

อายุความสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า "ถ้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย"

จากบทบัญญัติดังกล่าว กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลภายนอก และกรุงเทพมหานครหรือเจ้าหน้าที่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกเรียบร้อยแล้ว กรณีหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย มีสิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตน ให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว โดยไม่จำต้องอยู่ภายใต้อายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันกระทำละเมิดดังเช่นกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ[๑๙]

อนึ่ง การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย ถือเป็นสาระสำคัญในการเริ่มใช้สิทธิเรียกร้องกันตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและหน่วยงานเจ้าของเรื่องจักต้องดำเนินการสอบสวนและส่งสำนวนไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้แล้วเสร็จก่อนครบอายุความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติฉบับข้างต้น หากล่าช้าย่อมมีผลกระทบต่อการใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวด้วย

---

[๑๙] สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา "เรื่องเสร็จที่ ๘๑๑/๒๕๕๓ บันทึกเรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด (กรณีกรมทางหลวงชนบท)" ธันวาคม ๒๕๕๓

บทที่ ๔
แนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ และบุคคลภายนอก

กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐและบุคคลภายนอก ตามหมวด ๑ และหมวด ๒ แห่งระเบียบสำนักนายรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ สามารถดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแก่กรุงเทพมหานครและบุคคลภายนอก ตามกรณีดังนี้

๑.๑ เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดทำให้เกิดความเสียหายต่อกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่ตนเองสังกัดอยู่หรือหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่ต้นสังกัดหรือ เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอื่น อาจเป็นหน่วยงานของรัฐอื่นแห่งเดียวหรือหลายแห่งก็ได้ หรือกรณีความเสียหายเกิดจากการทำละเมิดของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐอื่น และ

๑.๒ บุคคลภายนอกผู้ได้รับความเสียหาย ซึ่งบุคคลภายนอกอาจยื่นคำขอหรือฟ้องคดีต่อศาลให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่กรณีดังกล่าว โดยให้แยกพิจารณาดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีบุคคลภายนอกยื่นคำขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องลงทะเบียนรับคำขอดังกล่าว และนำคำขอรวมไว้ในสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

(๒) กรณีบุคคลภายนอกยื่นฟ้องคดีต่อศาลให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องแยกพิจารณาดำเนินการต่อสู้คดีต่อศาลเป็นอีกสำนวนหนึ่ง และเมื่อศาลมีคำพิพากษาประการใดแล้ว ให้นำผลคำพิพากษาดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาในสำนวนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ด้วย

๒. การรายงานความเสียหาย

เมื่อกรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยไม่ชักช้า จากนั้นให้รายงานผลตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

หน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นมาคณะหนึ่ง โดยคณะกรรมการมีจำนวนไม่เกิน ๕ คน ทั้งนี้ **ให้ดำเนินการตามแนวทางที่ระบุไว้ในบทที่ ๒ และบทที่ ๓**

อำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานครหรือรองปลัดกรุงเทพมหานครที่ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายให้สั่งราชการหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่เป็นเจ้าของเรื่อง หรือ ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต ปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๔. การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

หน่วยงานเจ้าของเรื่องแจ้งคำสั่งข้างต้นให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดทราบและดำเนินการสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งพยานเอกสาร พยานบุคคล รวมถึงพยานผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ยุติเกี่ยวกับการกระทำละเมิดที่เกิดขึ้น ตามข้อ ๑๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยใช้แบบบันทึกการสอบสวน (สล.๑) และแบบรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้ ตามที่ระบุในบทที่ ๒ และบทที่ ๓ แล้วสรุปรายงานผลการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งเพื่อวินิจฉัยสั่งการต่อไป

๕. การสรุปเรื่องเพื่อนำเรียนปลัดกรุงเทพมหานคร และการจัดทำหนังสือถึงปลัดกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณา

เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดรายงานผลการสอบสวนเรียบร้อยแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ สรุปเรื่องพร้อมทั้งให้ความเห็นเบื้องต้น และเสนอเรื่องตามลำดับชั้นไปยังผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อวินิจฉัยสั่งการต่อไป

๕.๒ การจัดทำหนังสือถึงปลัดกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มาในคราวเดียวกัน โดยให้พิจารณาแยกดำเนินการตามกรณีดังนี้

(๑) กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ (หมวด ๑) ให้จัดทำร่างหนังสือเรียนปลัดกระทรวงการคลัง เพื่อนำส่งรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ <u>เว้นแต่</u>เป็นกรณีตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ ตามที่ระบุไว้ในบทที่ ๒ และ

(๒) กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก (หมวด ๒) ให้จัดทำร่างหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อนำส่งรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา ตามข้อ ๓๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ตามที่ระบุไว้ในบทที่ ๓

๖. การพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการส่งสำนวนให้กระทรวงการคลัง/รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตรวจสอบ

๖.๑ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครวินิจฉัยสั่งการผลการสอบข้อเท็จจริงตามกรณีดังนี้

(๑) กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ (หมวด ๑) วินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยอำนาจการวินิจฉัยสั่งการ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ เป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานครหรือรองปลัดกรุงเทพมหานครที่ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายให้สั่งราชการหน่วยงาน ส่วนราชการและการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่เป็นเจ้าของเรื่องปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

(๒) กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก (หมวด ๒) วินิจฉัยสั่งการ ตามข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยอำนาจการวินิจฉัยสั่งการ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก เป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งมิได้มอบอำนาจให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทนแต่อย่างใด

๖.๒ เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครวินิจฉัยสั่งการแล้ว ให้พิจารณาแยกดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ (หมวด ๑) ให้นำส่งรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ให้ปลัดกระทรวงการคลังตรวจสอบ ตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ <u>เว้นแต่</u>เป็นกรณีตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ **ตามที่ระบุไว้ในบทที่ ๒ และ**

(๒) กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก (หมวด ๒) ให้นำส่งรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา ตามข้อ ๓๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ **ตามที่ระบุไว้ในบทที่ ๓**

๗. การพิจารณาของปลัดกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เมื่อได้รับรายงานผลการสอบสวนแล้ว ปลัดกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หากปลัดกระทรวงการคลัง**และหรือ**รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๗ วรรคห้า แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ **ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามที่ระบุในบทที่ ๒ และบทที่ ๓**

และหากปลัดกระทรวงการคลัง**และหรือ**รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเสร็จและแจ้งผลการพิจารณามาให้กรุงเทพมหานครแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องรายงานผลการพิจารณาให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบ เพื่อวินิจฉัยสั่งการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

๘. การอนุมัติเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้เสียหายและการออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เมื่อผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการดังนี้

๘.๑ กรณีผู้เสียหายยื่นคำขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจากเหตุละเมิดดังกล่าว หน่วยงานเจ้าของเรื่องต้องขออนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย

๘.๒ เมื่อเบิกจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายแล้ว หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานครตามที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้แจ้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๔ การแจ้งคำสั่งทางปกครอง ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ส่วนกรณีมีผู้ต้องรับผิดหลายคน หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องจัดทำคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแยกเป็นคำสั่งรายบุคคล พร้อมทั้งหนังสือแจ้งคำสั่งให้ทราบ ทั้งนี้ **ให้ดำเนินการตามที่ระบุในบทที่ ๒ และบทที่ ๓**

บทที่ ๕

ข้อสังเกตและข้อพึงระวัง

๑. ข้อพึงระวังในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๑.๑ ปัจจุบันอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเป็นไปตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ

ป.กทม./รป.กทม.

ปฏิบัติราชการแทน ผว .กทม.

①สำนักงาน ก.ก.

②สำนักงานเลขานุการผว. กทม.

③สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

④ส่วนราชการใน สนป

⑤สำนักงานการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

⑥กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร

(ปัจจุบัน คือ สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร)

ผู้อำนวยการเขต

ปฏิบัติราชการแทน ผว .กทม.

สำนัก/สำนักงานเขต

ยกเว้น

1. เรื่องที่มาจากองค์กรตรวจสอบ
2. กรณีเจ้าหน้าที่ กทม . กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น
3. ผอ.เขตมีส่วนได้เสีย อาจต้องถูกสอบสวน

เป็นอำนาจของ ป .กทม. / รป.กทม.

๑.๒ กรณีกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครขับรถเก็บขนมูลฝอยชนรั้วของกระทรวง ก. เสียหาย ต้นไม้ล้มทับเสาไฟฟ้าทำให้เหนี่ยวรั้งเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวงหัก เป็นต้น กรณีดังกล่าวหน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องประสานหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น เพื่อขอรายชื่อเจ้าหน้าที่ร่วมเป็นกรรมการ และเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดร่วมกัน กล่าวคือ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของกรุงเทพมหานครและหน่วยงานของรัฐอื่นจะต้องร่วมกันลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดฉบับเดียวกัน ทั้งนี้ การเปลี่ยนตัวคณะกรรมการและการอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการสอบสวนย่อมเป็นอำนาจของผู้แต่งตั้งคณะกรรมการร่วม

กรณีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลาออกจากราชการ หรือย้ายไปสังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ไม่มีผลกระทบต่อผู้มีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด การโอนย้ายไปสังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นภายหลังเมื่อเหตุละเมิดเกิดขึ้นแล้วไม่ทำให้อำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสิ้นไปแต่อย่างใด และไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐสังกัดใหม่นั้นเข้ามาเป็นหน่วยงานของรัฐที่จะร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดด้วย (ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๗๓๓/๒๕๕๒)

๑.๓ กรณีหัวหน้าหน่วยงาน เช่น ผู้อำนวยการเขต/สำนัก ต้องถูกสอบสวนในฐานะผู้บังคับบัญชา ผู้ผ่านงาน ผู้อนุมัติ หรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในเรื่องที่สอบสวน หัวหน้าหน่วยงานไม่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เนื่องจากการแต่งตั้งประธานกรรมการซึ่งมีระดับตำแหน่งต่ำกว่าผู้ถูกสอบสวนขัดต่อบทบัญญัติมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อาจทำให้ผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิด

ของเจ้าหน้าที่ต้องเสียไป ดังนั้น หน่วยงานจะต้องเสนอให้ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าหรือสูงกว่าผู้ที่ถูกสอบสวนเป็นประธาน ส่วนกรรมการจะต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว

๑.๔ การพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ปัจจุบัน คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑) เป็นการดำเนินการซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อยุติกรณีพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ มิให้เกิดคดีความระหว่างหน่วยงานของของรัฐด้วยกันเอง ในขณะที่การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบสวนให้ทราบถึงความรับผิดของเจ้าหน้าที่ว่าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายจะต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชดใช้เป็นจำนวนเท่าใด และความเสียหายที่เกิดขึ้นหน่วยงานของรัฐมีส่วนบกพร่องอันจะทำให้ต้องมีการหักส่วนความรับผิดด้วยหรือไม่ เพียงใด จึงเห็นได้ว่า การพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้นเป็นการดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์แตกต่างจากการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และมิใช่เหตุที่จะทำให้ไม่ต้องดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ (ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๐๗/๒๕๕๐)

๑.๕ กรณีบุคคลภายนอกฟ้องหน่วยงานของรัฐเป็นคดีต่อศาลว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก นั้น ตามข้อ ๓๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ มีเจตนารมณ์ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นทำหน้าที่สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้วเสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งเพื่อพิจารณาตัดสินใจในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลว่าความเสียหายตามที่บุคคลภายนอกกล่าวอ้างในคำฟ้องนั้นเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่มิได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการตามข้อ ๓๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเข้ามาเป็นคู่ความในคดี แต่ในกรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการตามข้อ ๓๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ฯ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสพ้นจากการเป็นคู่ความในคดี ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า บุคคลภายนอกฟ้องคดีเรียกให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชดใช้เงินในฐานละเมิดแล้ว ผู้มีอำนาจจะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยไม่จำต้องรอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือรอให้คดีถึงที่สุดเสียก่อนว่าหน่วยงานของรัฐจะต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่บุคคลภายนอกหรือไม่ (ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๖๔๖/๒๕๕๑ และ ๗๕๗/๒๕๕๒)

๒. แนวทางปฏิบัติกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดยินยอมชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรุงเทพมหานคร

๒.๑ กรุงเทพมหานครได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ กรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือสำนักงานกฎหมายและคดี ที่ กท ๐๔๐๕/๗๙๕ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ สรุปได้ ดังนี้

๒.๑.๑ กรณีที่ความเสียหายเกิดแก่เงินที่มีค่าเสียหายจำนวนแน่นอน เช่น นำส่งเงินรายได้ไม่ครบถ้วน ซึ่งสามารถคิดคำนวณเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนได้ หากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นครบถ้วนเต็มจำนวนแล้ว ย่อมไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แต่หากแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้ว ต่อมาเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนครบถ้วนเต็มจำนวนแล้ว ย่อมทำให้หนี้อันเกิดแต่มูลละเมิดระงับไป คณะกรรมการและหน่วยงานเจ้าของเรื่องย่อมเสนอขอยุติเรื่องได้

๒.๑.๒ กรณีที่เป็นความเสียหายอย่างอื่น เช่น รถราชการได้รับความเสียหาย เป็นต้น หน่วยงานของรัฐจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อสอบข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นก่อนสั่งการว่ามีผู้ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด แม้ว่าก่อนที่จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด หรือในระหว่างที่คณะกรรมการดังกล่าวกำลังดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดอยู่ เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดจะยินยอมชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินหรือเป็นทรัพย์สินอื่น หน่วยงานของรัฐก็ยังต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ต่อไป

ในกรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดยินยอมชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นทรัพย์สินอย่างอื่น เช่น นำรถไปซ่อมแซมเอง ซื้อทรัพย์สินที่เป็นชนิดและประเภทเดียวกันมาคืนแทนทรัพย์สินที่สูญหาย เป็นต้น หน่วยงานของรัฐจะต้องแต่งตั้งกรรมการตรวจรับ ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุหรือตามระเบียบของหน่วยงานนั้น ๆ แล้วส่งรายงานการตรวจรับพร้อมด้วยสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒.๒ ข้อพึงระวัง กรณีความรับผิดในมูลหนี้ละเมิดนั้น มีความรับผิดในส่วนของดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นตามบทบัญญัติของกฎหมายในมาตรา ๒๒๔ และมาตรา ๒๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ให้คิดดอกเบี้ยในหนี้เงินอันเกิดแต่มูลละเมิดนับแต่เวลาที่ละเมิด ประกอบกับหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามข้อ ๒.๒ ของหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๑๘.๗/ว. ๑๐๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การคิดดอกเบี้ยกรณีเบิกจ่ายไม่ถูกต้องและกรณีกระทำผิดทางละเมิด โดยกำหนดให้ส่วนราชการเรียกให้เจ้าหน้าที่ซึ่งจงใจทุจริตยักยอกเงินหรือทรัพย์สินของทางราชการไปและมีมูลความผิดทางอาญาด้วยชำระดอกเบี้ยของเงินหรือทรัพย์สินที่ต้องชดใช้ตั้งแต่วันที่กระทำการทุจริต ความรับผิดในการชำระดอกเบี้ยในมูลละเมิดจึงเป็นไปโดยผลของกฎหมายและหลักเกณฑ์ของทางราชการ ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่เสียหายไม่อาจใช้ดุลพินิจพิจารณาเป็นอย่างอื่นไปได้ ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๑๖๑๙/๒๕๖๓ เรื่อง การเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตยักยอกเงินชำระดอกเบี้ยของเงินที่ยักยอก กรณีเจ้าหน้าที่ได้นำเงินที่ยักยอกมาคืนแก่ทางราชการครบถ้วนแล้ว และเป็นสำนวนที่ไม่ต้องส่งให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

ดังนั้น กรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดเนื่องจากทุจริตทางการเงิน จึงต้องมีการชดใช้ในส่วนของดอกเบี้ยในหนี้เงินให้ครบถ้วนด้วย จึงจะถือว่าเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนครบถ้วนเต็มจำนวนตามแนวทางปฏิบัติข้างต้น

๓. แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการสรุปสำนวน

๓.๑ ในระหว่างการสอบข้อเท็จจริงคณะกรรมการจะต้องเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามข้อ ๑๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอที่คู่กรณีจะได้รวบรวมพยานหลักฐานและโต้แย้งประเด็นในเรื่องพิพาทด้วย โดยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๒๕/๒๕๕๘ วินิจฉัยว่าการกำหนด ให้ผู้ฟ้องคดีได้มีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานเพียงแค่วันเดียว ถือว่าเป็นระยะเวลาที่เร่งรัดจนเกินไปและไม่มีความเหมาะสมตามสภาพความเป็นจริง อันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม ซึ่งถือได้ว่ายังมิได้

ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้รับทราบข้อเท็จจริงและมีโอกาสได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนได้อย่างเพียงพอและเป็นธรรม จึงเป็นกรณีที่ไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดไว้

ในการนี้ สำนักงานกฎหมายและคดีได้จัดทำตัวอย่างการแจ้งข้อกล่าวหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำละเมิด ตามหนังสือสำนักงานกฎหมายและคดี ที่ กท ๐๔๐๕/๑๐๗๐ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีรถเก็บขนมูลฝอย (รถเช่า)

๓.๒ <u>แบบพิมพ์ของคณะกรรมการ</u> คณะกรรมการจะต้องใช้แบบบันทึกการสอบสวน (สล.๑) และแบบรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งใน สล.๒ จะครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ เช่น วันเวลาเกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุ ความเห็นของพนักงานสอบสวน คำพิพากษา พยานหลักฐานสำคัญ และความเห็นของคณะกรรมการ ทั้งนี้ หากผู้ถูกสอบสวนมาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตามแบบ สล.๑ แล้ว ประสงค์ยื่นคำให้การเพิ่มเติมเป็นหนังสือภายหลังก็สามารถกระทำได้เช่นกัน

๓.๓ ข้อ ๑๖ วรรคสอง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า “ความเห็นของคณะกรรมการต้องมีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่แจ้งชัดและต้องมีพยานหลักฐานสนับสนุนประกอบด้วย” ดังนั้น การสรุปความเห็นของคณะกรรมการ จึงควรพิจารณาสรุปตามหัวข้อหลัก ๓ คำถาม ต่อไปนี้

๑) กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเท่าใด และ/หรือกรุงเทพมหานครสมควรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายหรือไม่ เป็นจำนวนเท่าใด

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการจะต้องพิจารณาความเสียหายที่เกิดแก่กรุงเทพมหานคร

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก คณะกรรมการจะต้องพิจารณาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่บุคคลภายนอก และจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ควรชดใช้ โดยมีแนวทางการพิจารณาตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ฉบับลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ และหากมีการฟ้องคดีหรือเรียกร้องให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน คณะกรรมการจะต้องพิจารณาด้วยว่าความเสียหายที่ผู้เสียหายเรียกร้องตามคำขอหรือฟ้องคดีต่อศาลเป็นจำนวนค่าเสียหายที่ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

๒) มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดได้กระทำละเมิดอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อหรือไม่

คณะกรรมการต้องพิจารณาก่อนว่า เจ้าหน้าที่ได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจหน้าที่หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง และการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวนั้นได้ก่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งหากมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการจะต้องพิจารณาความรับผิดของเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ จะต้องชดใช้เต็มจำนวนความเสียหาย ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติหน้าที่แล้ว คณะกรรมการจะต้องพิจารณาต่อไปว่า เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้จงใจ หรือประมาทเลินเล่อหรือไม่ โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ประกอบกับวิสัยและพฤติการณ์ในขณะเกิดเหตุว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำโดยเจตนาหรือไม่ เจ้าหน้าที่ได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอแล้วหรือไม่ ทั้งนี้คณะกรรมการอาจศึกษาคำพิพากษาของศาล หรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง เป็นแนวทางในการพิจารณาได้

๓) เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อกรุงเทพมหานครหรือไม่เป็นจำนวนเท่าใด

คณะกรรมการจะต้องพิจารณาความรับผิดและสัดส่วนความรับผิดของเจ้าหน้าที่แต่ละราย ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยกรุงเทพมหานครมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานครได้ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดังนั้น หากปรากฏว่าคณะกรรมการมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อ คณะกรรมการต้องพิจารณาต่อไปว่าพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ เพื่อนำมาพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานครหรือไม่ ส่วนกรุงเทพมหานครสามารถเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ เพียงใด นั้น คณะกรรมการจะต้องคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม และพิจารณาว่ามีความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมมีหรือไม่ และจะต้องนำมาหักออกจากค่าเสียหายด้วย (ถ้ามี) ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องไม่ต้องร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้น คณะกรรมการจึงต้องกำหนดความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแต่ละคนด้วย โดยมีแนวทางตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว. ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทาง การกำหนดสัดส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๓.๔ <u>คณะกรรมการต้องรอผลคดีแพ่ง หรือผลทางวินัยหรือไม่?</u>

ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๖๔๖/๒๕๕๑ และที่ ๗๕๗/๒๕๕๒ สรุปได้ว่า กรณีบุคคลภายนอกฟ้องหน่วยงานของรัฐเป็นคดีต่อศาลว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก นั้น ผู้มีอำนาจจะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยไม่จำต้องรอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือรอให้คดีถึงที่สุดเสียก่อนว่าหน่วยงานของรัฐจะต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่บุคคลภายนอกหรือไม่ ดังนั้น คณะกรรมการจึงไม่ต้องรอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือรอให้คดีถึงที่สุดเสียก่อน โดยสามารถดำเนินการสอบสวน รวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน แล้วสรุปความเห็นต่อผู้แต่งตั้งเพื่อพิจารณาสั่งการในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล เพื่อกรุงเทพมหานครจักได้ดำเนินการตามข้อ ๓๖ หรือข้อ ๓๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ต่อไป (เช่น คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดอาจเสนอความเห็นให้รอผลคดีของศาล เสนอให้ต่อสู้คดี หรือเสนอว่าควรทำสัญญาประนีประนอมยอมความก็ได้) นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังสามารถส่งรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้พนักงานอัยการเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาต่อสู้คดีของกรุงเทพมหานครได้อีกด้วย

ในส่วนของผลการสอบสวนทางวินัยนั้น การสอบสวนทางวินัยและการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันและมีขั้นตอนรวมทั้งวิธีการสอบสวนตามที่กฎหมายกำหนดไว้แตกต่างกัน เนื่องจากการดำเนินการทางด้านความรับผิดทางละเมิดเป็นการพิจารณาหาผู้ต้องรับผิดทางแพ่งและมีกำหนดอายุความตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งสองกรณีจึงเป็นเรื่องที่มีวัตถุประสงค์คนละอย่างและมีกระบวนการพิจารณาที่แตกต่างกันและแยกจากกัน ซึ่งไม่มีกฎหมายใดบัญญัติว่าความรับผิดทางละเมิดต้องรอฟังผลทางวินัย ประกอบกับกรุงเทพมหานครได้มีหนังสือเวียน ที่ กท ๐๓๐๖/๒๑๙๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เรื่อง ให้หน่วยงานดำเนินการทางวินัยควบคู่ไปกับการดำเนินการทางละเมิด จึงเห็นได้ว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะต้องพิจารณาตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ และสรุปความเห็นเพื่อรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยไม่จำต้องรอผลการสอบสวนทางวินัยแต่หากมีผลการสอบสวนทางวินัยแล้ว ควรนำผลการสอบสวนดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย

๓.๕ <u>ความเห็นของคณะกรรมการแตกต่างกัน ทำอย่างไร?</u>

การพิจารณาและวินิจฉัยข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดใช้การลงมติโดยให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ตัดสิน แต่กรณีที่กรรมการคนใดมีความเห็นแตกต่างหรือไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุมอาจทำความเห็นแย้งรวมไว้ในความเห็นของคณะกรรมการได้ เนื่องจากความเห็นของคณะกรรมการยังไม่เป็นที่ยุติ โดยจะต้องส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการไปให้ผู้แต่งตั้งเพื่อวินิจฉัยสั่งการต่อไป

๔. ข้อพึงระวังเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนความรับผิดของเจ้าหน้าที่

แนวทางการกำหนดความรับผิดของเจ้าหน้าที่เป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว. ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และความรับผิดในส่วนของดอกเบี้ย ตามมาตรา ๒๒๔ และมาตรา ๒๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ให้คิดดอกเบี้ยในหนี้เงินอันเกิดแต่มูลละเมิดนับแต่เวลาที่ละเมิด ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๑๘.๗/ว. ๑๐๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การคิดดอกเบี้ยกรณีเบิกจ่ายไม่ถูกต้องและกรณีกระทำผิดทางละเมิด

๔.๑ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว. ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ได้กำหนดแนวทางการพิจารณากรณีทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน ให้ผู้ทุจริตรับผิดร้อยละ ๑๐๐ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอื่น เช่น ผู้ตรวจสอบหรือเสนอความเห็น ผู้บังคับบัญชาแบ่งสัดส่วนความรับผิดอีกร้อยละ ๑๐๐ ดังนั้น คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจึงต้องพิจารณาก่อนว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดบ้างอยู่ในกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตและเจ้าหน้าที่อื่นผู้เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ กรณีกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตจะมีความรับผิดในส่วนของดอกเบี้ย ตามมาตรา ๒๒๔ และมาตรา ๒๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ให้คิดดอกเบี้ยในหนี้เงินอันเกิดแต่มูลละเมิดนับแต่เวลาที่ละเมิด ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๑๘.๗/ว. ๑๐๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การคิดดอกเบี้ยกรณีเบิกจ่ายไม่ถูกต้องและกรณีกระทำผิดทางละเมิด ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการเรียกให้เจ้าหน้าที่ซึ่งจงใจทุจริตยักยอกเงินหรือทรัพย์สินของทางราชการไปและมีมูลความผิดทางอาญาด้วยชำระดอกเบี้ยของเงินหรือทรัพย์สินที่ต้องชดใช้ตั้งแต่วันที่กระทำการทุจริต (ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๑๖๑๙/๒๕๖๓ เรื่อง การเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตยักยอกเงินชำระดอกเบี้ยของเงินที่ยักยอก กรณีเจ้าหน้าที่ได้นำเงินที่ยักยอกมาคืนแก่ทางราชการครบถ้วนแล้ว และเป็นสำนวนที่ไม่ต้องส่งให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ)

๔.๒ <u>การคำนึงถึงความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม</u> เช่น กรณีระบบการฝึกงานของหน่วยงานบกพร่องโดยส่งเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ไปปฏิบัติงานในขณะที่ยังมิได้จัดให้มีการฝึกงานอย่างเพียงพอให้ปฏิบัติงานได้ในระดับหนึ่ง มีเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานไม่เต็มอัตรากำลัง เป็นต้น โดยหน่วยงานของรัฐต้องหักส่วนแห่งความรับผิดและความบกพร่องดังกล่าวออกด้วยการพิจารณาว่าการละเมิดเกิดจากส่วนใดมากกว่ากัน และควรกำหนดสัดส่วนต่อกันเท่าใด หากความเสียหายที่เกิดขึ้นมีส่วนหนึ่งเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม เมื่อได้หักส่วนความรับผิดดังกล่าวออกจากค่าสินไหมทดแทนที่เจ้าหน้าที่จะต้องชดใช้แล้ว ค่าเสียหายที่เกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงาน ส่วนรวมดังกล่าว ถือเป็นความรับผิดของหน่วยงานของรัฐตามนัยมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงตกเป็นพับแก่หน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

๔.๓ <u>กรณีเจ้าหน้าที่หลายรายกระทำละเมิด</u> คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะต้องกำหนดสัดส่วนความรับผิดของเจ้าหน้าที่แต่ละคน เนื่องจากเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น ตามมาตรา ๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยการกำหนดความรับผิดควรคำนึงถึงความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี เช่น คำนึงถึงตำแหน่ง ความรู้ความสามารถ ช่วงเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

ตัวอย่างการกำหนดสัดส่วนความรับผิด กรณีมีเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องหลายราย เนื่องจากช่วงเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกัน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระหว่างวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ นาย น. เจ้าหน้าที่การเงิน ได้ยักยอกเงินค่าธรรมเนียมของหน่วยงาน

ว/ด/ป	ความเสียหาย	ผู้ทุจริต	เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ/เสนอความเห็น	หัวหน้ากลุ่มงาน (ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น/ผ่านงาน)		หัวหน้าฝ่าย (ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง/อนุมัติ)
		๑๐๐%	๖๐%	๒๐%		๒๐%
		นาย น.	นาย พ.	นาง ร.	นางสาว อ.	นางสาว ช.
สิงหาคม ๒๕๖๕	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๖,๐๐๐	๒,๐๐๐	-	๒,๐๐๐
กันยายน ๒๕๖๕	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๖,๐๐๐	๒,๐๐๐	-	๒,๐๐๐
ตุลาคม ๒๕๖๕	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๖,๐๐๐	-	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
พฤศจิกายน ๒๕๖๕	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๖,๐๐๐	-	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
ธันวาคม ๒๕๖๕	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๖,๐๐๐	-	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
รวมความรับผิดแต่ละคน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๔,๐๐๐	๖,๐๐๐	๑๐,๐๐๐

หมายเหตุ - นาง ร. ได้พ้นจากราชการ (เกษียณอายุ) เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ และนางสาว อ. ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

กรณีตามตัวอย่างข้างต้น จะต้องแยกความรับผิดตามช่วงเวลาปฏิบัติงาน ดังนี้

๑) นาย น. ผู้ทุจริต รับผิดในความเสียหายเต็มจำนวน เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย (ปัจจุบัน คือ ร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันกระทำละเมิดถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และร้อยละ ๕ ต่อปีนับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ จนถึงวันชำระหนี้แล้วเสร็จ)

๒) นาย พ. เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ รับผิดร้อยละ ๖๐ ของความเสียหายจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท

๓) นาง ร. รับผิดร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายเฉพาะช่วงที่ตนปฏิบัติงานจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

๔) นางสาว อ. รับผิดร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายเฉพาะช่วงที่ตนปฏิบัติงานจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

๕) นางสาว ช. รับผิดร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๕. กรณีรถเก็บขนมูลฝอย (รถเช่า) เกิดเหตุละเมิด

กรุงเทพมหานครมีหนังสือ ที่ กท ๑๑๐๓/๗๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ กำหนดแนวทางขั้นตอนและวิธีการเกี่ยวกับรถเก็บขนมูลฝอย (รถเช่า) เกิดเหตุละเมิด กรณีที่สำนักสิ่งแวดล้อมตรวจสอบและพิจารณาพยานหลักฐานในเบื้องต้นแล้ว เห็นว่ายังไม่สามารถยุติเรื่องได้ ให้คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองเบื้องต้น กรณีรถเก็บขนมูลฝอย (รถเช่า) เกิดเหตุละเมิด พิจารณาตรวจสอบพร้อมเสนอความเห็นตามแนวทางข้อ ๒.๒ ดังนี้

๑) พิจารณาว่ากรุงเทพมหานครจักต้องชำระหนี้ตามสัญญาเช่าหรือไม่ อย่างไร ในกรณีต้องชำระค่าเสียหาย ให้กำหนดจำนวนค่าเสียหายที่กรุงเทพมหานครจะต้องชำระให้แก่ผู้ให้เช่า โดยพิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับสัญญาเช่าและเอกสารแนบท้ายสัญญา ทั้งนี้ หากรายการความเสียหายมีลักษณะใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกัน ควรกำหนดมาตรฐานรายการความเสียหายและจำนวนเงินค่าเสียหายให้เป็นอัตราเดียวกัน ส่วนกรณีความเสียหายจำนวนมาก ให้จัดส่งเรื่องให้กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง พิจารณารายการความเสียหาย เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ

๒) พิจารณาเสนอความเห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร (พนักงานขับรถยนต์) เป็นผู้กระทำให้เกิดความเสียหายหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๓) แจ้งจำนวนค่าเสียหายที่กรุงเทพมหานครจะต้องชดใช้ให้แก่ผู้ให้เช่าและผู้ให้เช่าต้องแจ้งให้กรุงเทพมหานครทราบว่าจะยอมรับหรือปฏิเสธจำนวนค่าเสียหายทั้งหมดหรือแต่บางส่วนหรือไม่อย่างไรแล้วหากยอมรับ ให้สำนักสิ่งแวดล้อมดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าเสียหายให้แก่ผู้ให้เช่า

ในกรณีที่กรุงเทพมหานครได้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ให้เช่าตามสัญญาเช่าแล้ว และความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร (พนักงานขับรถยนต์) ให้สำนักสิ่งแวดล้อมส่งเรื่องพร้อมความเห็นและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร (พนักงานขับรถยนต์) สังกัด เพื่อดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามหมวด ๑ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๘

๖. การส่งสำนวนการสอบสวน

๖.๑ การรายงานผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ ตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ถือเป็นกระบวนการที่มีผลกระทบต่อผู้กระทำละเมิดว่าจะต้องรับผิดในผลละเมิดมากน้อยเพียงใด หากหน่วยงานของรัฐละเลยมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวถือเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดไว้และเพื่อเป็นการให้หลักประกันความเป็นธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยที่มิได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบก่อนอันเป็นการข้ามขั้นตอนที่เป็นสาระสำคัญที่หน่วยงานทางปกครองจะต้องปฏิบัติ คำสั่งเรียกให้รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย[๒๐]

---

[๒๐] คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๕๒/๒๕๕๗

๖.๒ <u>การรายงานความเสียหายในระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่งของกรมบัญชีกลาง</u> (https://tcls.cgd.go.th) สำนักงานกฎหมายและคดีได้เวียนแจ้งทางเว็บไซต์สำนักงานเลขานุการปลัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทุกหน่วยงานถือปฏิบัติตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครสั่งการแล้ว ตามหนังสือสำนักงานกฎหมายและคดี ที่ กท ๐๔๐๕/๗๓๑๙ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ และที่ กท ๐๔๐๕/๑๒๐๙ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยสามารถขอเปิดสิทธิการใช้งานระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่งจากผู้ดูแลระบบของกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ นายธีระดล บุญประภาศรี ตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ ฝ่ายพัฒนาระบบงาน กองพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล

ทั้งนี้ ผู้ใช้งานจักต้องรักษาความลับของข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจะต้องไม่เปิดเผยชื่อผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ให้ผู้อื่นทราบ ทั้งนี้ หากผู้ใช้งานพ้นจากราชการ หรือย้ายหน่วยงาน/ส่วนราชการ ให้หน่วยงาน/ส่วนราชการ แจ้งผู้ดูแลระบบของกรุงเทพมหานคร เพื่อขอปิดสิทธิการใช้งานดังกล่าวด้วย

กรณีมีปัญหาการใช้งานเกี่ยวกับระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่ง โปรดติดต่อกรมบัญชีกลาง ที่เบอร์โทรศัพท์ ๐-๒๑๒๗-๗๐๐๐

ภาคผนวก

ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๑. กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อกรุงเทพมหานคร **<u>และหรือ</u>** บุคคลภายนอก

คำสั่ง.....
ที่ /๒๕....
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ด้วย.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความใน***ข้อ ..... แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้ **(ไม่เกิน ๕ คน)**

๑.	ตำแหน่ง.....	ประธานกรรมการ
	สังกัด.....	
๒.	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
	สังกัด.....	
๓.	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
	สังกัด.....	
๔.	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
	สังกัด.....	
๕.	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
	สังกัด.....	และเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบ สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานกรณีดังกล่าว รับฟังพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบเอกสาร วัตถุหรือสถานที่ เพื่อให้ได้ความว่ามีเจ้าหน้าที่ผู้ใดกระทำละเมิดอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่

และจะต้องรับผิดในผลแห่งละเมิดดังกล่าวหรือไม่ เป็นจำนวนคนละเท่าใด โดยถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้ ให้คณะกรรมการรายงานเหตุที่ทำให้การดำเนินการไม่แล้วเสร็จต่อผู้แต่งตั้ง เพื่อพิจารณาอนุญาตขยายระยะเวลาการดำเนินการตามความจำเป็นครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน จนกว่าการดำเนินการจะแล้วเสร็จ แล้วสรุปสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พร้อมเสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

สั่ง ณ วันที่

.....

(.....)

ปลัดกรุงเทพมหานคร/รองปลัดกรุงเทพมหานคร/
ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

***เลือกอ้างเพียงเหตุใดเหตุหนึ่งเท่านั้น

ลำดับ	เหตุละเมิด	อำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
๑	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ (กรุงเทพมหานคร)	ข้อ ๘
๒	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และบุคคลภายนอกยื่นคำขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	ข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๘ ข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓
๓	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และบุคคลภายนอกใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	ข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๘ และข้อ ๓๕
๔	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และบุคคลภายนอกยื่นคำขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาล	ข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๘ ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๕

๕	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ (กรุงเทพมหานคร) และบุคคลภายนอก ต่อมาบุคคลภายนอกยื่นคำขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	ข้อ ๘ ข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๘ ข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓
๖	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ (กรุงเทพมหานคร) และบุคคลภายนอก ต่อมาบุคคลภายนอกใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาล ให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	ข้อ ๘ ข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๘ และข้อ ๓๕
๗	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ (กรุงเทพมหานคร) และบุคคลภายนอก ต่อมาบุคคลภายนอกยื่นคำขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาล	ข้อ ๘ ข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๘ ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๕

๒. กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น หรือต่อหน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่ง <u>และ</u> บุคคลภายนอก

คำสั่งกรุงเทพมหานคร
ที่ /๒๕....
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ด้วย.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความใน***ข้อ ..... แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้ (ไม่เกิน ๕ คน)

๑.	ตำแหน่ง.....	ประธานกรรมการ
	สังกัด.....	
๒.	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
	สังกัด.....	
๓.	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
	สังกัด.....	
๔.	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
	สังกัด.....	
๕.	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
	สังกัด.....	และเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบ สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานกรณีดังกล่าว รับฟังพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบเอกสาร วัตถุหรือสถานที่ เพื่อให้ได้ความว่ามีเจ้าหน้าที่ผู้ใดกระทำละเมิดอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่

และจะต้องรับผิดในผลแห่งละเมิดดังกล่าวหรือไม่ เป็นจำนวนคนละเท่าใด โดยถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้ ให้คณะกรรมการรายงานเหตุที่ทำให้การดำเนินการไม่แล้วเสร็จต่อผู้แต่งตั้ง เพื่อพิจารณาอนุญาตขยายระยะเวลาการดำเนินการตามความจำเป็นครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน จนกว่าการดำเนินการจะแล้วเสร็จ แล้วสรุปสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พร้อมเสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

สั่ง ณ วันที่

.....	.....
(.....)	(.....)
ปลัดกรุงเทพมหานคร/รองปลัดกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	**ระบุตำแหน่งของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น**

***เลือกอ้างเพียงเหตุใดเหตุหนึ่งเท่านั้น

ลำดับ	เหตุละเมิด	อำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
๑	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น โดยความเสียหายเกิดขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่ง	ข้อ ๘ และข้อ ๑๐
๒	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น โดยความเสียหายเกิดขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐมากกว่าแห่งหนึ่ง หรือความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน	ข้อ ๘ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑
๓	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐและบุคคลภายนอก ต่อมาหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นและบุคคลภายนอกขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน	ข้อ ๘ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๘ ข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓
๔	กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐและบุคคลภายนอก ต่อมาหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นและบุคคลภายนอกขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน อีกทั้งบุคคลภายนอกใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาล	ข้อ ๘ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๘ ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๕

ตัวอย่างคำสั่งแก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๑. แก้ไขรายชื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

คำสั่งกรุงเทพมหานคร
ที่ /๒๕....
เรื่อง แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ด้วยกรุงเทพมหานครโดยสำนัก...../สำนักงานเขต..... มีคำสั่ง ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... เรื่อง ..... เพื่อดำเนินการสอบสวน กรณี..... ..... นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า **นาย/นาง/นางสาว**..... ตำแหน่ง..... **กรรมการ/กรรมการและเลขานุการ** .....กล่าวอ้างเหตุผล เช่น ได้พ้นจากราชการ/โอนย้าย เนื่องจาก..... ดังนั้น จึงมีเหตุอันสมควรแก้ไขคำสั่งดังกล่าว เพื่อให้การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรณีนี้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

อาศัยอำนาจตามความใน***ข้อ ..... แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ จึงแก้ไขคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... เฉพาะรายบุคคลลำดับที่.....โดยแต่งตั้ง **นาย/นาง/นางสาว**..... ตำแหน่ง..... สังกัด..... เป็น **กรรมการ/กรรมการและเลขานุการ** แทน**นาย/นาง/นางสาว**.....

ข้อความอื่นคงเดิม

สั่ง ณ วันที่

.....

(.....)

ปลัดกรุงเทพมหานคร/รองปลัดกรุงเทพมหานคร/
ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

***อ้างฐานอำนาจตามคำสั่งที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเดิม

คำสั่งกรุงเทพมหานคร
ที่ /๒๕....
เรื่อง แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ด้วยกรุงเทพมหานครโดยสำนัก...../สำนักงานเขต..... มีคำสั่ง ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... เรื่อง ..... เพื่อดำเนินการสอบสวน กรณี.....
.....
..... นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า **นาย/นาง/นางสาว**..... ตำแหน่ง..... **ประธานกรรมการ/กรรมการ/กรรมการและเลขานุการ** ..... เหตุผล เช่น ได้พ้นจากราชการ/โอนย้าย เนื่องจาก.....
..... ดังนั้น จึงมีเหตุอันสมควรแก้ไขคำสั่งดังกล่าว เพื่อให้การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรณีนี้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

อาศัยอำนาจตามความใน***ข้อ ..... แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ จึงแก้ไขคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่ละว่าง จำนวน .... ราย ดังนี้

๑.	ตำแหน่ง.....	ประธานกรรมการ
	สังกัด.....	
๒.	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
	สังกัด.....	
๓.	ตำแหน่ง.....	กรรมการ
	สังกัด.....	และเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบ สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานกรณีดังกล่าว รับฟังพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบเอกสาร วัตถุหรือสถานที่ เพื่อให้ได้ความว่ามีเจ้าหน้าที่ผู้ใดกระทำละเมิดอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ และจะต้องรับผิดในผลแห่งละเมิดดังกล่าวหรือไม่ เป็นจำนวนคนละเท่าใด โดยถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้ ให้คณะกรรมการรายงานเหตุที่ทำให้การดำเนินการไม่แล้วเสร็จต่อผู้แต่งตั้ง เพื่อพิจารณาอนุญาตขยายระยะเวลาการดำเนินการตามความจำเป็นครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน จนกว่าการดำเนินการจะแล้วเสร็จ

แล้วสรุปสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พร้อมเสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

สั่ง ณ วันที่

.....

(.....)

ปลัดกรุงเทพมหานคร/รองปลัดกรุงเทพมหานคร/
ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

๒. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

คำสั่งกรุงเทพมหานคร
ที่ /๒๕....
เรื่อง แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ด้วยกรุงเทพมหานครโดยสำนัก...../สำนักงานเขต..... มีคำสั่ง ที่ ...../..... ลงวันที่ .....
เรื่อง ..... เพื่อดำเนินการสอบสวน กรณี.....
..... นั้น
ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ..... การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดข้างต้น จึงมีเหตุอันสมควรแก้ไขคำสั่งดังกล่าว เพื่อให้การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรณีนี้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

อาศัยอำนาจตามความใน***ข้อ ..... แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ จึงแก้ไขคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... จากเดิม **“อาศัยอำนาจตามความในข้อ....” เป็น ***“อาศัยอำนาจตามความในข้อ....”

ข้อความอื่นคงเดิม

สั่ง ณ วันที่

.....
(.....)
ปลัดกรุงเทพมหานคร/รองปลัดกรุงเทพมหานคร
/ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

***อ้างฐานอำนาจใหม่ในการแต่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**อ้างฐานอำนาจเดิมตามคำสั่งที่จะแก้ไข

ตัวอย่างรายงานผลการสอบสวน (สล.๒)

- กรณีต้นไม้ล้ม

(สล.๒)

รายงานผลการสอบสวน
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
ตามคำสั่ง สำนักงานเขต ง ที่ ๑๒๓๔/๒๕๖๕
ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

สถานที่ สำนักงานเขต ง
วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ
เรื่อง ต้นไม้โค่นทำให้รถยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย
ส่วนราชการ สำนักงานเขต ง กรุงเทพมหานคร
วันเวลาเกิดเหตุ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ น.
สถานที่เกิดเหตุ บริเวณถนน จ เขต ง กรุงเทพมหานคร
สาระสำคัญในข้อเท็จจริงบางประการ
๑.) ผู้กระทำความเสียหายและผู้เกี่ยวข้อง
๑.๑ นาย ก. เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขต ง
๑.๒ นาย ข. คนสวน บ ๒ ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขต ง
๑.๓ นาย ค. คนสวน บ ๒ ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขต ง
๒.) ความเสียหาย ๔๐,๐๐๐ บาท
๓.) ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาล ฉ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
๔.) ความเห็นพนักงานสอบสวน รับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน
๕.) คำสั่งพนักงานอัยการ ไม่มี
๖.) คำพิพากษา ไม่มี

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ น. นางสาว ญ. ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ๖๔๓๔ กรุงเทพมหานคร มาตามถนน จ มุ่งหน้าถนน ป เมื่อมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุต้นประดู่ที่ปลูกอยู่ริมถนนสาธารณะโค่นทับรถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย นางสาว ญ. ได้ลงบันทึกประจำวันที่สถานีตำรวจนครบาล ฉ ต่อมาได้ยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐ บาท

ตามผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ นางสาว ญ. ยื่นคำร้องขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีได้รับความเสียหายจากต้นประดู่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขต ง โค่นทับรถยนต์ของนางสาว ญ. หมายเลขทะเบียน ๖๔๓๔ กรุงเทพมหานคร โดยขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่ารักษาพยาบาล จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท และค่าซ่อมรถยนต์ จำนวน ๓๐ ,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐ บาท

๑.๒ จากการตรวจสอบพบข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ น. นางสาว ญ. ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ๖๔๓๔ กรุงเทพมหานคร มาตามถนน เมื่อมาถึงบริเวณถนน จ ขณะที่นางสาว ญ. หยุดรถเพื่อรอสัญญาณไฟจราจร ได้เกิดเหตุต้นประดู่ที่ปลูกอยู่ริมถนน จ โค่นทับรถยนต์ของนางสาว ญ. ทำให้ได้รับความเสียหาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐ บาท

๑.๓ ขั้นตอนการดำเนินการที่ถูกต้อง การดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ต้องดำเนินการตามแผนการตัดแต่งต้นไม้ประจำปี ๒๕๖๔ หากพบต้นไม้ที่อาจก่อให้เกิดอันตราย หรือสุ่มเสี่ยงต่อการหักโค่นจักต้องเร่งดำเนินการแก้ไขทันที เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน

๒. ผู้เกี่ยวข้องให้ถ้อยคำสรุปได้ดังนี้

๒.๑ นาย ก. เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขต ง ให้ถ้อยคำสรุปว่า.....

๒.๒ นาย ข. คนสวน บ ๒ ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขต ง ให้ถ้อยคำสรุปว่า.....

๒.๓ นาย ค. คนสวน บ ๒ ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขต ง ให้ถ้อยคำสรุปว่า.....

๓. พยานหลักฐานสำคัญ (ถ้ามี)

๓.๑ รายงานผลการตัดแต่งต้นไม้ตามแผนการตัดแต่งต้นไม้ประจำปี ๒๕๖๔

๓.๒ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๑๒๓๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๓.๓ หนังสือสำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา ที่ ๒๘๖๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๕

๓.๔ หนังสือกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง ที่ กท ที่ ๒๘๗๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๕

๓.๕ รายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน สถานีตำรวจนครบาล ฉ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

๓.๖ ภาพถ่ายความเสียหายของรถยนต์หมายเลขทะเบียน ๖๔๓๔ กรุงเทพมหานคร

๔. ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา

๔.๑ กฎหมาย/ระเบียบ/คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๑ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๕ บัญญัติว่า “หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดให้ถือว่ากระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๘ วรรคแรก บัญญัติว่า “ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

๔.๑.๒ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

มาตรา ๔๓๔ บัญญัติว่า “ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นเพราะเหตุที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นก่อสร้างไว้ชำรุดบกพร่องก็ดี หรือบำรุงรักษาไม่เพียงพอก็ดี ท่านว่าผู้ครองโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ถ้าผู้ครองได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรเพื่อปัดป้องมิให้เกิดเสียหายฉะนั้นแล้ว ท่านว่าผู้เป็นเจ้าของจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

บทบัญญัติที่กล่าวมาในวรรคก่อนนั้นให้ใช้บังคับได้ตลอดถึงความบกพร่องในการปลูกหรือค้ำจุนต้นไม้หรือกอไผ่ด้วย

ในกรณีที่กล่าวมาในสองวรรคข้างต้น ถ้ายังมีผู้อื่นอีกที่ต้องรับผิดชอบการก่อให้เกิดความเสียหายนั้นด้วยไซร้ ท่านว่าผู้ครองหรือเจ้าของจะใช้สิทธิไล่เบี้ยเอาแก่ผู้นั้นก็ได้”

๔.๑.๓ ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

ข้อ ๔ ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแก่ร่างการหรือชีวิต ได้แก่

(๑) ค่าใช้จ่ายที่ผู้เสียหายต้องเสียไปเป็นค่ารักษาพยาบาล ให้ชดใช้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ต่อผู้เสียหายหนึ่งราย โดยมีใบเสร็จรับเงินของสถานพยาบาลมาแสดงเป็นหลักฐาน

๔.๒ คำพิพากษาศาล - คดีหมายเลขแดงที่ - / - ลงวันที่ - เดือน - พ.ศ. - วินิจฉัยโดยสรุปว่า -

๔.๓ กรม - มีหนังสือที่ - / - ลงวันที่ - เดือน - พ.ศ. - ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า -

๔.๔ ผลการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น สรุปได้ว่า เมื่อวันวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ น. นางสาว ญ. ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ๖๔๓๔ กรุงเทพมหานคร ออกจากหมู่บ้าน ฮ ขับรถมาตามถนน จ มุ่งหน้าไปถนน ป ซึ่งขณะนั้นไม่มีลมพายุและฝนแต่อย่างใด พอถึงที่เกิดเหตุมีกิ่งไม้ของต้นไม้ที่ปลูกอยู่ริมถนน จ หักลงมาทับรถยนต์ของนางสาว ญ. จึงเป็นเหตุให้รถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย ซึ่งกิ่งไม้ (ต้นประดู่) ที่หักลงมาเป็นต้นไม้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ง โดยมี นาย ก. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน เป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ดังกล่าว ประกอบกับมีเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบอยู่เป็นประจำเห็นว่า ต้นไม้อยู่ในสภาพดีสมบูรณ์ แข็งแรง

๕. ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ น. เกิดเหตุกิ่งต้นประดู่บริเวณ จ หักทับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ๖๔๓๔ กรุงเทพมหานคร ของนาย ห. โดยมี นางสาว ญ. เป็นผู้ขับ ต่อมานาย ห. ได้มอบอำนาจให้นางสาว ญ. ดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทน นางสาว ญ. จึงยื่นคำขอฉบับลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท ซึ่งกรณีดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ได้แก่นาย ก. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขต ง ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานสวนสาธารณะ มีหน้าที่รับผิดชอบในการบังคับบัญชา สั่งการ กำกับ ตรวจสอบ เร่งรัดและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและลูกจ้างกลุ่มงานสวนสาธารณะ เกี่ยวกับงานปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ และนาย ข. ตำแหน่งคนสวน บ ๒ ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขต ง ปฏิบัติหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าชุดปฏิบัติงานเร่งด่วน หน้าที่รับผิดชอบตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ โดยนาย ก. และนาย ข. ได้จัดเจ้าหน้าที่ดำเนินการตัดแต่งต้นไม้ตามแผนการตัดแต่งต้นไม้ริมถนน จ รวมทั้งตรวจสอบต้นไม้ที่อยู่ในพื้นที่เป็นประจำ หากพบต้นไม้ที่แห้ง กิ่งผุ ไม่แข็งแรง หรือยื่นล้ำออกมา จักดำเนินการแก้ไขทันที ซึ่งต้นประดู่พิพาทนั้น เมื่อพิจารณาจากสภาพภายนอกจะเห็นได้ว่า ลำต้น

และกิ่งก้านของต้นประดู่ มีสภาพแข็งแรง ใบเขียวชอุ่ม แต่ภายในลำต้นมีแมลงพืชกัดกิน ทำให้ภายในต้นไม้เป็นโพรง ซึ่งยากต่อการสังเกตจากภายนอกได้ กรณีจึงถือได้ว่านาย ก. รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์และอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาอาจใช้ให้เพียงพอไม่ จึงเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถึงขนาดเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่นางสาว ญ. ยื่นคำขอฉบับลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท เห็นควรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนข้างต้น ตามที่กองโรงงานช่างกลมีหนังสือ ที่ กท ๒๘๗๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๕ ประเมินราคาค่าเสียหายของรถยนต์ เป็นเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท และค่ารักษาพยาบาล จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐ บาท และเมื่อกรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ นางสาว ญ. แล้ว ย่อมไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องให้นาย ก. รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนคืนแก่กรุงเทพมหานครได้ ตามนัยมาตรา ๕ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

ความเห็นผู้สั่งแต่งตั้ง

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้แต่งตั้ง

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

- กรณีรถยนต์เฉี่ยวชน

(สล. ๒)

รายงานผลการสอบสวน
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
ตามคำสั่ง สำนักงานเขต จ ที่ ๑๒๓๔/๒๕๖๔
ลงวันที่ ๒ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สถานที่ สำนักงานเขต จ
วันที่ ๒๕ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ของกรุงเทพมหานคร หมายเลขทะเบียน กก ๑๒ กรุงเทพมหานคร เฉี่ยวชนรถยนต์ของบุคคลภายนอก

ส่วนราชการ สำนักงานเขต จ กรุงเทพมหานคร

วันเวลาเกิดเหตุ วันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ ๒๕๖๔ เวลา ๑๒.๐๐ น.

สถานที่เกิดเหตุ บริเวณแยก ม ถนน ม เขต ข กรุงเทพมหานคร

สาระสำคัญในข้อเท็จจริงบางประการ

๑) ผู้กระทำความเสียหายและผู้เกี่ยวข้อง

๑.๑ นาย ย พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดเบา ส๑ กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป สำนักงานเขต จ

๑.๒ นาย ป นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป สำนักงานเขต จ

๒) ความเสียหาย

๒.๑ กรณีรถยนต์ของกรุงเทพมหานคร กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง ประเมินราคาค่าเสียหายเป็นเงิน ๔๖,๐๐๐ บาท

๒.๒ กรณีรถยนต์ของบุคคลภายนอก บริษัท บ. จำกัด (มหาชน) ผู้รับประกันภัยรถยนต์ หมายเลขทะเบียน ขม ๑๔ กรุงเทพมหานคร (คู่กรณี) ฟ้องเรียกค่าเสียหายต่อศาลแขวง ช หมายเลขคดีดำที่ ม ๑๙/๒๕๖๔ จำนวน ๔๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย

๓) ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาล อ เมื่อวันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๔) ความเห็นพนักงานสอบสวน อุบัติเหตุดังกล่าวเกิดจากความประมาทของนาย ย จึงแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบและเปรียบเทียบปรับเป็นเงิน ๕๐๐ บาท

๕) คำสั่งพนักงานอัยการ -

๖) คำพิพากษา คำพิพากษาศาลแขวง ช คดีหมายเลขดำที่ ม.๑๙/๒๕๖๔ คดีหมายเลขแดงที่ ม.๒๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ระหว่างบริษัท บ. จำกัด (มหาชน) โจทก์ นาย ย ที่ ๑ กรุงเทพมหานคร ที่ ๒ จำเลย โดยให้จำเลยที่ ๒ ชำระเงินให้แก่โจทก์เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๑๒.๐๐ น. นาย ย ตำแหน่งพนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดเบา ส๑ ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน กก ๑๒ กรุงเทพมหานคร เพื่อออกปฏิบัติหน้าที่ส่งเอกสารไปยังสำนักงานเขต ฉ เมื่อขับรถออกจากสำนักงานเขต จ และเลี้ยวขวาเพื่อไปยังแยก ม เมื่อมาถึงบริเวณแยก ม ได้เฉี่ยวชนรถยนต์บุคคลภายนอกหมายเลขทะเบียน ขม ๑๔ กรุงเทพมหานคร ทำให้ได้รับความเสียหาย นั้น บริษัท บ. จำกัด (มหาชน) ผู้รับประกันภัย ฟ้องเรียกค่าเสียหายจำนวน ๔๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี รวมทั้งให้ชำระค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ ส่วนรถยนต์ของราชการที่ได้รับความเสียหาย กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง ประเมินราคาค่าเสียหายเป็นเงิน ๔๖,๐๐๐ บาท

ตามผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ ความเป็นมา เมื่อวันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๑๒.๐๐น. นาย ย ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน กก ๑๒ กรุงเทพมหานคร เดินทางออกจากสำนักงานเขต จ เพื่อไปส่งเอกสารที่สำนักงานเขต ฉ เมื่อมาถึงบริเวณแยก ม ถนน ม เขต ข กรุงเทพมหานคร เฉี่ยวชนกับรถยนต์บุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย เมื่อเวลาประมาณ ๑๒.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงได้มาตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและแจ้งข้อหานาย ย ขับรถยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย และได้ลงบันทึกประจำวันเปรียบเทียบปรับเป็นเงิน ๕๐๐ บาท ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๔ บริษัท บ. จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ยื่นฟ้อง นาย ย ที่ ๑ กรุงเทพมหานคร ที่ ๒ เป็นจำเลย ต่อศาลแขวง ช ตามคดีหมายเลขดำที่ ม.๑๙/๒๕๖๔ โดยขอให้จำเลยทั้งสองชำระค่าเสียหายจำนวน ๔๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี รวมทั้งให้ชำระค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์

๑.๒ จากการสอบสวนข้อเท็จจริงพบว่า เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ นาย ย ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน กก ๑๒ กรุงเทพมหานคร เพื่อส่งเอกสารที่สำนักงานเขต ฉ โดยใช้เส้นทางถนน ม เมื่อมาถึงบริเวณแยก ม เกิดเหตุเฉี่ยวชนกับรถยนต์ของนาย ค หมายเลขทะเบียน ขม ๑๔ กรุงเทพมหานคร เนื่องจากนาย ค ได้หยุดรถอย่างกะทันหัน ทำให้รถทั้งสองคันได้รับความเสียหาย ซึ่งกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง ได้ประเมินค่าเสียหายของรถยนต์หมายเลขทะเบียน กก ๑๒ กรุงเทพมหานคร เป็นเงิน ๔๖,๐๐๐ บาท ส่วนรถยนต์ของบุคคลภายนอก ศาลแขวง ช มีคำพิพากษาให้กรุงเทพมหานครชำระเงินให้แก่บริษัท บ จำกัด (มหาชน) ผู้รับประกันภัย และผู้รับช่วงสิทธิรถยนต์หมายเลขทะเบียน ขม ๑๔ กรุงเทพมหานคร เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐บาท

๑.๓ ขั้นตอนการดำเนินการที่ถูกต้อง ก่อนนำรถออกปฏิบัติงาน ให้พนักงานขับรถหรือผู้ใช้รถซึ่งเป็นผู้ขับรถเอง แล้วแต่กรณี ตรวจสอบสภาพรถเสียก่อนว่าอยู่ในสภาพที่จะต้องออกปฏิบัติงานได้หรือไม่ หากเห็นว่ารถไม่อยู่ในสภาพที่จะนำออกปฏิบัติงานได้ให้แจ้งผู้ควบคุมรถทราบ และให้ผู้ควบคุมรถรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ในกรณีนี้ห้ามนำรถออกปฏิบัติงานจนกว่าจะดำเนินการซ่อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๒. ผู้เกี่ยวข้องให้ถ้อยคำสรุปได้ดังนี้

๒.๑ นาย ป ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป สำนักงานเขต จ (ผู้บังคับบัญชา) ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า.....

๒.๒ นาย ย ตำแหน่งพนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดเบา ส๑ กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป สำนักงานเขต จ (ผู้บังคับบัญชา/เกี่ยวข้อง) ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า.....

๓. พยานหลักฐานสำคัญ (ถ้ามี)

๓.๑ สำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี สถานีตำรวจนครบาล อ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔

๓.๒ สำเนาคำฟ้องศาลแขวง ช คดีหมายเลขดำที่ ม.๑๙/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๓.๓ สำเนาคำพิพากษาศาลแขวง ช คดีหมายเลขแดงที่ ม.๒๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๔ สำเนาใบมอบหมายหน้าที่ปฏิบัติงาน หนังสือขอใช้รถ

๓.๕ ภาพถ่ายบริเวณจุดเกิดเหตุ ๓ แผ่น

๓.๖ แผ่น CD คลิปภาพวงจรปิดขณะเกิดเหตุ ๑ แผ่น

๔. ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา

๔.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๑ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

"มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้"

"มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง"

"มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์"

๔.๑.๒ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ห่างรถคันหน้าพอสมควรในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัยในเมื่อจำเป็นต้องหยุด

๔.๑.๓ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

"มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น"

๔.๒ คำสั่งกระทรวง.....ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ.....

๔.๓ คำพิพากษาศาลแขวง ช คดีหมายเลขดำที่ ม.๑๙/๒๕๖๔ คดีหมายเลขแดงที่ ม.๒๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ระหว่างบริษัท บ. จำกัด (มหาชน) โจทก์ นาย ย ที่ ๑ กรุงเทพมหานคร ที่ ๒ จำเลย วินิจฉัยโดยสรุปว่า นาย ย ขับรถยนต์โดยประมาทปราศจากความระมัดระวัง เป็นเหตุให้เฉี่ยวชนกับรถยนต์ของบุคคลภายนอก หมายเลขทะเบียน ขม ๑๔ กรุงเทพมหานคร ได้รับความเสียหาย จึงพิพากษาให้จำเลยที่ ๒ ชำระเงินให้แก่โจทก์เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย

๕. ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

นาย ย ตำแหน่งพนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดเบา ส๑ สำนักงานเขต จ ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน กก ๑๒ กรุงเทพมหานคร ได้ขับรถคันดังกล่าวออกปฏิบัติงานที่เพื่อจัดส่งเอกสารยังสำนักงานเขต ฉ โดยขับรถด้วยความเร็วประมาณ ๕๐ กม./ชม. ได้เกิดอุบัติเหตุชนท้ายรถยนต์บุคคลภายนอก หมายเลขทะเบียน ขม ๑๔ กรุงเทพมหานคร ขณะเกิดเหตุ ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๒.๐๐ น. ได้ขับรถมาตามถนน ม เพื่อมุ่งหน้าไปยังสำนักงานเขต ฉ เมื่อมาถึงบริเวณแยก ม ได้ทำการห้ามล้ออย่างกะทันหัน เนื่องจากรถยนต์หมายเลขทะเบียน ขม ๑๔ กรุงเทพมหานคร หยุดรถอย่างกะทันหันเป็นเหตุให้ขับที่นาย ย ห้ามล้อหยุดรถไม่ทันและได้เสียหลักพุ่งไปชนท้ายรถยนต์บุคคลภายนอก หมายเลขทะเบียน ขม ๑๔ กรุงเทพมหานคร นาย ย และคู่กรณีได้ลงมาดูเหตุการณ์พร้อมกับเจรจากับคู่กรณีและได้โทรศัพท์แจ้งนาย ป ผู้บังคับบัญชาว่า เกิดอุบัติเหตุ หลังเกิดเหตุนาย ย ได้ยอมรับกับคู่กรณีว่าเหตุเกิดดังกล่าวเกิดจากความประมาทของข้าพเจ้าเพียงฝ่ายเดียว และเจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจนครบาล อ แจ้งให้ไปลงบันทึกประจำวันที่สถานีตำรวจนครบาล อ เป็นหลักฐาน และเสียค่าปรับ ๕๐๐ บาท รายละเอียดปรากฏตามสำเนาใบเสร็จรับเงินค่าปรับ เล่มที่ ๑๒๓ เลขที่ ๔๕๖ ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ และศาลแขวง ช พิพากษาให้จำเลยที่ ๒ ชำระเงินแก่โจทก์ (บริษัท บ. จำกัด มหาชน) จำนวน ๔๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดมีความเห็นว่า นาย ย ได้ให้การรับสารภาพว่าขับรถโดยประมาทเฉี่ยวชนผู้อื่นได้รับความเสียหาย การกระทำของนาย ย จึงเป็นการกระทำโดยประมาทปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจะต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และนาย ย อาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้แต่หาเพียงพอไม่ ซึ่งมิได้กระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่อร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย ตามมาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อกรุงเทพมหานครรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่โจทก์จำนวน ๔๕,๐๐๐ บาท จึงไม่สามารถเรียกร้องให้นาย ย ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวคืนกรุงเทพมหานครได้ ส่วนรถยนต์หมายเลขทะเบียนขม ๑๔ กรุงเทพมหานคร ของนาย ค ได้ดำเนินการซ่อมแซมเรียบร้อย โดยไม่ประสงค์จะสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายต่อกรุงเทพมหานครแต่อย่างใด

ลงชื่อ..... ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

ความเห็นผู้สั่งแต่งตั้ง

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้แต่งตั้ง
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างการให้ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

(แนบท้ายหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๗/ว. ๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐
เรื่อง แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามประเภทสำนวนการสอบสวน)

กรณีไม่ต้องรับผิด ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๘ เวลาประมาณ ๑๗.๓๐ น.นายxxxx ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ได้ขับรถยนต์บรรทุก หมายเลขทะเบียน xxxx กรุงเทพมหานคร ของกรมxxxxกลับจากการปฏิบัติราชการที่จังหวัดระยอง นายxxxx ได้ขับรถด้วยความเร็วประมาณ ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยบรรทุกของหนักเต็มรถและได้เปลี่ยนช่องทางวิ่งตามหลังรถโดยสารประจำทาง ขณะลงเนินเขา นายxxxx ควรจะต้องใช้ความระมัดระวังมากกว่าปกติ โดยเว้นระยะห่างจากรถคันหน้าพอสมควร และชะลอรถพร้อมที่จะหยุดได้เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน การที่นายxxxx ไม่สามารถหยุดรถได้ทันทำให้ชนท้ายรถโดยสารประจำทางอย่างแรงจนชนรถที่จอดอยู่ข้างหน้าต่อ ๆ กันไปอีก ๔ คัน และรถคันที่นายxxxx ขับได้เสียการควบคุมเนื่องจากเพลาหักพุ่งไปชนรถในช่องทางวิ่งด้านซ้ายอีกด้วย รวมทั้งสิ้น ๖ คัน เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รถของราชการและของบุคคลภายนอกรวม ๗ คัน ประกอบกับ ตามบันทึกรายงานประจำวันของสถานีตำรวจทางหลวง นายxxxx ได้ให้การรับสารภาพว่า ขับโดยประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินผู้อื่นเสียหาย และมีผู้ได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ กับได้ให้พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับด้วยแล้ว การกระทำของนายxxxx จึงเป็นการกระทำโดยประมาทปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และนายxxxx อาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้แต่หาได้เพียงพอไม่ แต่มิได้มีลักษณะของการกระทำ โดยขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก เช่น คาดเห็นได้ว่าความเสียหายอาจเกิดขึ้นได้หรือหากระมัดระวังสักเล็กน้อยยังคงได้คาดเห็นว่าอาจเกิดความเสียหายขึ้นเช่นนั้น อันจะถือเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง กรณีตามข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมิได้กระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๕ มาตรา ๘ วรรคแรก และมาตรา ๑๐ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นายxxxx จึงไม่ต้องรับผิดในความเสียหายของรถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน xxxx กรุงเทพมหานคร และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถยนต์ของบุคคลภายนอกจากเหตุละเมิดดังกล่าว

กรณีให้รับผิด ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๘ เวลาประมาณ ๑๗.๓๐ น. นายxxxx ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ได้ขับรถยนต์บรรทุก หมายเลขทะเบียน xxxx กรุงเทพมหานคร ของกรม xxxx กลับจากการปฏิบัติราชการที่จังหวัดระยอง เมื่อเดินทางถึงทางหลวงพิเศษหมายเลข ๗ ถนนกรุงเทพ - พัทยา ระหว่างกิโลเมตร ที่ ๒๓ – ๒๔ ช่วงลงเนินเขา รถยนต์โดยสารประจำทางหมายเลขทะเบียน xxxx กรุงเทพมหานคร ซึ่งวิ่งอยู่ด้านหน้าทางซ้ายของรถยนต์ราชการได้เปลี่ยนช่องทางมาทางขวาและหยุดรถยนต์อย่างกะทันหัน นายxxxx อ้างว่าได้พยายามเบรกหยุดรถ แต่เบรกแข็งไม่สามารถหยุดรถยนต์ได้ทัน รถยนต์ของทางราชการจึงเฉี่ยวชนท้ายรถยนต์โดยสารประจำทางคันดังกล่าว ทำให้รถยนต์โดยสารประจำทางพุ่งไปเฉี่ยวชนท้ายรถยนต์ต่อกันไป ในขณะเดียวกันรถยนต์ของทางราชการได้เสียหลักไปเฉี่ยวชนท้ายรถยนต์ตู้ทำให้รถยนต์ตู้พุ่งไปชนท้ายรถยนต์กระบะอีกทอดหนึ่ง เป็นเหตุให้บุคคลภายนอกผู้ที่โดยสารมากับรถยนต์หมายเลขทะเบียน xxxx กรุงเทพมหานคร ได้รับบาดเจ็บจำนวน ๓ คน รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน ๓๒๗,๗๔๑ บาท และรถยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหายรวม ๖ คัน เมื่อพิจารณาถึงสภาพความเสียหายทั้งของรถยนต์ราชการและบุคคลภายนอกซึ่งได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินค่าซ่อมแซมจำนวนค่อนข้างสูงประกอบกับตามรายละเอียดการซ่อมแซม รถยนต์ของทางราชการหลังเกิดเหตุไม่ปรากฏว่ามีรายการซ่อมแซมระบบเบรกแต่อย่างใด จึงเชื่อได้ว่านายxxxx ขับรถยนต์มาด้วยความเร็วสูง ซึ่งนายxxxx ในฐานะมีอาชีพเป็นพนักงานขับรถยนต์ควรใช้ความระมัดระวังโดยเว้นระยะห่างจากรถยนต์คันหน้าพอสมควรและพร้อมที่จะหยุดรถยนต์ได้ แต่หาได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอไม่ จึงไม่สามารถหยุดรถได้ทันเมื่อจำเป็นต้องหยุด พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นายxxxx จึงต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีที่ผู้ขับรถยนต์โดยสารประจำทางก็มีส่วนประมาทด้วยเช่นกัน จึงให้นายxxxx รับผิดชดใช้ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๓๒๗,๗๔๑ บาท คิดเป็นเงิน ๑๖๓,๘๗๐.๕๐ บาท และหากกรมxxxx ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้บุคคลภายนอก ก็ให้นายxxxx รับผิดชดใช้ในอัตราเดียวกัน ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ตัวอย่างการให้ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง กรณีทุจริต (จงใจกระทำละเมิด)

ประเภทสำนวน ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน

เรื่อง เจ้าหน้าที่โรงเรียน บ. กระทำการทุจริตเงินฝากธนาคารของโรงเรียน
(ข้อมูลจากย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง เรื่องเสร็จที่ ครพ.๑/๒๕๖๔ สำนวนเลขที่ ๘๕/๓๒๒/๒๕๖๓ มีมติครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เผยแพร่ทางเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง)

๑. ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่เขต x ได้ตรวจสอบการเงินการบัญชีของโรงเรียน บ. พบว่า จำนวนเงินในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารของโรงเรียน บ. จำนวน ๔ เล่ม มีจำนวนเงินไม่ตรงตามความเป็นจริง โดยจากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินและรายงานเงินคงเหลือประจำวันในช่องเงินฝากธนาคารมีจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น ๓,๐๓๕,๐๑๑.๒๔ บาท แต่ยอดเงินคงเหลือในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารของโรงเรียน บ. ทั้ง ๔ เล่ม มีจำนวนเงินคงเหลือปัจจุบันรวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๔๖,๙๙๕.๑๓ บาท จึงมีเงินขาดบัญชีอยู่เป็นเงินจำนวน ๒,๙๘๘,๐๑๖.๑๑ บาท สำนักงานเขตพื้นที่ เขต x แจ้งให้โรงเรียน บ. เร่งดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ซึ่งโรงเรียน บ. ตรวจสอบพบว่ามีการเบิกถอนเงินฝากธนาคารระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่ถูกต้องจำนวน ๒ บัญชี คือ บัญชีธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ ชื่อบัญชีเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียน บ. และบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ – ๕ ชื่อบัญชีโรงเรียน บ. รวมเป็นเงินจำนวน ๒,๘๗๖,๙๔๑.๕๗ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ซึ่งพิจารณาได้ ดังนี้

๑.๑ ผู้ทุจริต นาย ธ . ครูชำนาญการพิเศษได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของโรงเรียน ตามคำสั่งโรงเรียน บ. ที่ ๑๑๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และ ที่ ๑๓๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ คณะกรรมการเบิกจ่ายเงินโครงการอาหารกลางวัน ตามคำสั่งโรงเรียน บ. ที่ ๑๑๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการเก็บรักษาเงินของโรงเรียน ตามคำสั่งโรงเรียน บ. ที่ ๑๔๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙ และ ที่ ๑๒๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ และปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่การเงิน มีหน้าที่จัดทำบัญชีการเงิน การรับ - การเบิกจ่ายเงินงบประมาณและสวัสดิการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบตามคำสั่งโรงเรียน บ. ที่ ๗๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และในฐานะผู้มีอำนาจถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔ ๒ - ๑ ชื่อ บัญชีเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวันโรงเรียน บ. และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ ชื่อบัญชีโรงเรียน บ.

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ นาย ธ. ได้เสนอขออนุมัติเบิกเงินเพื่อชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ของโรงเรียน และเมื่อได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินจากผู้อำนวยการโรงเรียนแล้ว นาย ธ. จะเป็นผู้เขียนใบถอนเงินสดจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x -xxxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ โดยเสนอให้ผู้มีอำนาจลงนามในใบถอนเงินลงนาม เมื่อคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินลงนามในใบถอนของธนาคารครบถ้วนตามเงื่อนไขแล้ว นาย ธ. ได้เขียนจำนวนเงินในใบถอนเงินเกินกว่าที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายเงิน และนำใบถอนเงินไปทำการถอนเงินสดจากบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ จำนวนหลายครั้ง โดยบางครั้งเมื่อได้เบิกถอนเงินจากบัญชีของทางราชการแล้วปรากฏหลักฐานว่า นาย ธ. ได้นำเงินของทางราชการฝากเข้าบัญชีของ

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๐ - ๖ ซึ่งเป็นบัญชีเงินฝากของตนเอง โดยมีการนำเงินบางส่วนไปชำระหนี้ของโรงเรียน บ. ตามที่มีการขออนุมัติเบิกจ่าย และไม่ปรากฏหลักฐานว่านาย ธ. ได้นำเงินส่วนที่ได้เบิกเกินจากบัญชีของทางราชการไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ของทางราชการแต่อย่างใด ประกอบกับนาย ธ. ได้ยึดถือสมุดบัญชีธนาคารของโรงเรียนไว้กับตนเองโดยไม่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบได้ จึงเชื่อได้ว่า นาย ธ. ได้นำเงินไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตนจริง พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๒,๘๗๖,๙๔๑.๕๗ บาท จึงให้นาย ธ. รับผิด ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๒,๘๗๖,๙๔๑.๕๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่เบิกถอนเงินแต่ละรายการไปเป็นประโยชน์ส่วนตนจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแต่เนื่องจากนาย ธ. ได้นำเงินส่งคืนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx -xxxx๔๒ - ๑ จำนวน ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เป็นเงินจำนวน ๙๖,๑๔๐ บาท และเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เป็นเงินจำนวน ๘๗,๔๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๘๓,๕๔๐ บาท จึงให้นำเงินดังกล่าวหักชดใช้ในส่วนของดอกเบี้ย ณ วันที่นำมาชดใช้ในแต่ละครั้งก่อน หากมีส่วนที่เหลือให้ชดใช้ต้นเงินต่อไป ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๑.๒ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ ประเด็นความเสียหาย

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ นาย ธ. ได้ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ ต่อมาหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่ เขต x ตรวจสอบพบว่า มีการเบิกถอนเงินฝากธนาคารทั้งสองบัญชีดังกล่าวไม่ถูกต้อง เป็นเงินจำนวน ๒,๘๗๖,๙๔๑.๕๗ บาท ต่อมานาย ธ. ได้นำเงินส่งใช้คืนให้แก่ทางราชการ เป็นเงินจำนวน ๑๘๓,๕๔๐ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๒,๖๙๓,๔๐๑.๕๗ บาท เมื่อพิจารณาสาเหตุของความเสียหายส่วนหนึ่งเกิดจากความบกพร่องของระบบการดำเนินการของสำนักงาน เนื่องจากอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีมีไม่เพียงพอ ทำให้โรงเรียน บ. ต้องมีคำสั่งแต่งตั้งครู ซึ่งมีภารกิจหลักด้านการจัดการเรียนการสอนให้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี จึงให้หักส่วนความรับผิดดังกล่าวออกในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายจำนวน ๒,๖๙๓,๔๐๑.๕๗ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑,๓๔๖,๗๐๐.๗๙ บาท

๑.๒.๒ ประเด็นการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๑) คณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน ประกอบด้วย นาย ส. ผู้อำนวยการสถานศึกษา นาย ศ. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา นาย ธ. ครูชำนาญการพิเศษ และนาง ว. ครูชำนาญการพิเศษ ตามคำสั่งโรงเรียน บ. ที่ ๑๑๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ที่ ๑๑๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และ ที่ ๑๓๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีหน้าที่ร่วมกันลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคาร-กรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ นาย ธ. ได้เสนอขออนุมัติเบิกจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้ของโรงเรียน และเมื่อได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายจากผู้อำนวยการโรงเรียน นาย ธ. จะเป็นผู้เขียนยอดเบิกจ่ายทั้งตัวเลขและตัวอักษรในใบเบิกถอนเงินสดจากบัญชีออมทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ พร้อมลงลายมือชื่อในตำแหน่งผู้เบิกเงิน โดยปรากฏว่านาย ธ. ได้เบิกเงินจากบัญชีดังกล่าว เกินกว่าจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ซึ่งคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินต้องใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกับจำนวนเงินในใบถอนเงินก่อนลงนาม

แต่ปรากฏว่าคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินปล่อยปละละเลยให้นาย ธ. เบิกถอนเงินจากบัญชีธนาคารเกินกว่าหลักฐานการขออนุมัติเบิกจ่ายเงินเป็นระยะเวลานาน จนเป็นช่องทางให้นาย ธ. กระทำการทุจริตได้โดยง่ายต่อเนื่องกันเป็นเวลาหลายปีงบประมาณ พฤติการณ์ถือได้ว่าคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้คณะกรรมการเบิกจ่ายเงินทั้งสองบัญชีข้างต้น รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๓๔๖,๗๐๐.๗๙ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๖๗๓,๓๕๐.๔๐ บาท โดยให้รับผิดตามใบถอนเงินที่แต่ละคนได้ลงนาม ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (ในส่วนความรับผิดของนาย ธ. ให้รับผิดชดใช้ค่าเสียหายในฐานะผู้กระทำทุจริตตามข้อ ๑.๑ แล้ว)

๒) คณะกรรมการตรวจสอบการรับ – จ่ายเงินประจำวัน ในช่วงเวลาที่เกิดเหตุมีหน้าที่ตรวจสอบการจ่ายเงินที่บันทึกไว้ในทะเบียนคุมเงินที่เกี่ยวข้องหรือบัญชีเงินฝากของธนาคารกับหลักฐานการจ่ายในวันนั้น หากปรากฏว่าถูกต้องให้ลงลายมือชื่อกำกับยอดเงินคงเหลือในทะเบียนคุมเงินที่เกี่ยวข้องหรือบัญชีนั้น ซึ่งตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ ข้อ ๓๗ กำหนดว่า เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินให้ส่วนราชการจัดให้มีผู้ตรวจสอบรายการจ่ายเงินที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารกับหลักฐานการจ่ายเงินในวันนั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ เจ้าหน้าที่การเงินได้จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันส่งมอบให้คณะกรรมการตรวจสอบการรับ – จ่ายเงินประจำวัน ตรวจสอบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบการรับ – จ่ายเงินประจำวันได้ตรวจสอบจากรายงานเงินคงเหลือประจำวันแล้วจึงได้ลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐาน โดยไม่ได้ตรวจสอบยอดเงินคงเหลือในบัญชีเงินฝากธนาคารว่ามีรายละเอียดจำนวนเงินถูกต้องตรงกับหลักฐานการจ่ายหรือไม่ ซึ่งหากคณะกรรมการตรวจสอบการรับ – จ่ายเงินประจำวันได้ดำเนินการตรวจสอบสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารกับหลักฐานการจ่ายเงินก็จะพบความผิดปกติในการเบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ - ๑ ว่ายอดเงินคงเหลือในบัญชีเงินฝากธนาคารมียอดเงินไม่ตรงกับยอดเงินในบัญชีเงินฝากธนาคารตามที่ระบุในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ซึ่งจะช่วยป้องกันและยับยั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการได้ การที่คณะกรรมการตรวจสอบการรับ – จ่ายเงินประจำวัน ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการดังกล่าว จนเป็นช่องทางให้นาย ธ. กระทำทุจริตได้โดยง่ายต่อเนื่องกันเป็นเวลาหลายปีงบประมาณ พฤติการณ์ถือได้ว่าคณะกรรมการตรวจสอบการรับ – จ่ายเงินประจำวัน กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้คณะกรรมการตรวจสอบการรับ – จ่ายเงินประจำวัน รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๓๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๓๔๖,๗๐๐.๗๙ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๔๐๔,๐๑๐.๒๔ บาท โดยให้รับผิดตามช่วงระยะเวลาที่แต่ละคนปฏิบัติหน้าที่ ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓) นาย ส. ผู้อำนวยการโรงเรียน บ. ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีหน้าที่กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ โรงเรียน บ. มีการเบิกถอนเงินฝากธนาคารไม่ถูกต้องจำนวน ๒ บัญชี คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - xxxx๔๒ – ๑ ชื่อบัญชีเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียน บ. และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ xxx - x - xxxx๕ - ๕ ชื่อบัญชีโรงเรียน บ. โดยนาย ส. ในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียน บ. หลังจากมีคำสั่งมอบหมายงานด้านการเงินและบัญชีแล้ว ก็ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการกำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด ซึ่งหากนาย ส. ได้ใช้ความระมัดระวัง

โดยการสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตรวจสอบบัญชีของทางราชการอย่างสม่ำเสมอก็จะพบความผิดปกติของการเบิกถอนเงินจะทราบว่ามีการทุจริตเกิดขึ้น และสามารถป้องกันยับยั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการได้ แต่นาย ส. มิได้ใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการดังกล่าว จนเป็นช่องทางให้นาย ธ. กระทำการทุจริตได้โดยง่ายต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปีงบประมาณ พฤติการณ์ถือได้ว่า นาย ส. กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้นาย ส. รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๓๔๖,๗๐๐.๗๙ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๖๙,๓๔๐.๑๖ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๔) คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ มีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ พิจารณาแล้ว เห็นว่าความเสียหายกรณีดังกล่าวเกิดจากการเบิกถอนเงินจากบัญชีของทางราชการเกินกว่าที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ไม่ได้เป็นผลโดยตรงจากการกระทำของคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน พฤติการณ์ยังถือไม่ได้ว่า คณะกรรมการเก็บรักษาเงินปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

๒. หากสำนักงานเขตพื้นที่ เขต x ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย ธ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่คณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน และนาย ส. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ก็ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่คณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน และนาย ส. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

ตัวอย่างคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานคร
๑. กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

คำสั่งกรุงเทพมหานคร
ที่ /๒๕....
เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานคร

ตามที่กรุงเทพมหานครโดยสำนัก...../สำนักงานเขต..... มีคำสั่ง ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณี.....
.....

กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า.....
.....
.....

ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครได้ส่งรายงานผลการสอบสวนดังกล่าวให้กระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๗ แล้ว

บัดนี้ กระทรวงการคลังได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว และได้มีหนังสือ ที่ กค xxx/๒๕xx ลงวันที่..... แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยเห็นว่า.....
.....

พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วย***ความจงใจ <u>หรือ</u> ***ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหาย จึงให้ นาย/นางสาว/นาง/อื่น ๆ ..... รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน.....บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วเห็นชอบให้ปฏิบัติตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามข้อ ๑๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ **จึงมีคำสั่งให้นาย/นางสาว/นาง/อื่น ๆ (ระบุ) .....**
รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน.....บาท (.....บาท)
พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่..... จนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ ให้ชำระดอกเบี้ยร้อยละ ๕ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนตราเป็นพระราชกฤษฎีกา บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี นับแต่วันที่ได้รับเงินไป **หรือ** นับแต่วันกระทำละเมิดให้แก่กรุงเทพมหานครภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนี้ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว กรุงเทพมหานครจะใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามมาตรา ๖๓/๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

อนึ่ง หากท่านประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนี้ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

สั่ง ณ วันที่

.....

(.....)

ปลัดกรุงเทพมหานคร/รองปลัดกรุงเทพมหานคร/
ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

๒. กรณีเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

คำสั่งกรุงเทพมหานคร
ที่ /๒๕....
เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานคร

ตามที่กรุงเทพมหานครโดยสำนัก...../สำนักงานเขต..... มีคำสั่ง ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณี.....
.....

กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า.....
.....
.....

ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครได้ส่งรายงานผลการสอบสวนดังกล่าวให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตรวจสอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๓๘ แล้ว

บัดนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว และได้มีหนังสือ ที่ ..... ลงวันที่.....แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยเห็นว่า.....
.....

พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วย***ความจงใจ <u>หรือ</u> ***ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหาย จึงให้ นาย/นางสาว/นาง/อื่น ๆ ..... รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน.....บาท ตามนัยมาตรา ๕ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วเห็นชอบให้ปฏิบัติตามความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามข้อ ๑๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๓๑ ประกอบกับข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิด

ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ จึงมีคำสั่งให้นาย/นางสาว/นาง/อื่น ๆ (ระบุ) .....
รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน.....บาท (.....บาท)
พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่..... จนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ ให้ชำระดอกเบี้ยร้อยละ ๕ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนตราเป็นพระราชกฤษฎีกา บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี นับแต่วันที่ได้รับเงินไป หรือ นับแต่วันกระทำละเมิดให้แก่กรุงเทพมหานครภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนี้ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว กรุงเทพมหานครจะใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามมาตรา ๖๓/๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

อนึ่ง หากท่านประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนี้ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

สั่ง ณ วันที่

.....

(.....)

ปลัดกรุงเทพมหานคร/รองปลัดกรุงเทพมหานคร/
ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

๓. กรณีออกคำสั่งก่อนได้รับแจ้งจากกระทรวงการคลัง/รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำสั่งสำนัก/สำนักงานเขต...
ที่ /๒๕๖๕
เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรุงเทพมหานคร

ตามที่กรุงเทพมหานครโดยสำนัก...../สำนักงานเขต..... มีคำสั่ง ที่ ...../..... ลงวันที่ ..... แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณี.....
.....

กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า.....
.....
.....

ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครได้ส่งรายงานผลการสอบสวนดังกล่าวให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย / กระทรวงการคลัง พิจารณาตรวจสอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๓๘ / ข้อ ๑๗ (แล้วแต่กรณี) แล้ว

ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามข้อ ๑๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และข้อ ๓๑ ประกอบกับข้อ ๑๗ วรรคห้า /ข้อ ๑๗ วรรคห้า (แล้วแต่กรณี) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ **จึงมีคำสั่งให้นาย/นาง/นางสาว..... รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ..... ของความเสียหายจำนวน .....บาท โดยรับผิด ๑ ใน ๔ ส่วน เป็นเงินจำนวน ..... บาท (.....บาท) พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่..... จนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ ให้ชำระดอกเบี้ยร้อยละ ๕ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนตราเป็นพระราชกฤษฎีกา บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี** นับแต่วันที่กระทำละเมิด ให้แก่กรุงเทพมหานครภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนี้ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว กรุงเทพมหานครจักใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามมาตรา ๖๓/๗ แห่ง

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมทั้งเรียกดอกเบี้ยตามกฎหมายนับตั้งแต่วันที่ผิดนัดเป็นต้นไป

อนึ่ง หากท่านประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งนี้ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

สั่ง ณ วันที่

.....

(.....)

ปลัดกรุงเทพมหานคร/รองปลัดกรุงเทพมหานคร/
ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ตัวอย่างหนังสือทางราชการ

หนังสือแจ้งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานคร

ที่ กท xxx/xxx

กรุงเทพมหานคร
๑๗๓ ถนนดินสอ กทม. ๑๐๒๐๐

xx ธันวาคม ๒๕xx

เรื่อง แจ้งคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานคร

เรียน นาย/นาง/นางสาว.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ...../๒๕..... ลงวันที่ .....

ตามที่กรุงเทพมหานครโดยสำนัก/สำนักงานเขต/สำนักงาน..... ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณี.....
..... นั้น

บัดนี้ ผู้แต่งตั้งได้วินิจฉัยสั่งการแล้ว โดยเห็นว่า การกระทำละเมิดของท่านถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจ/ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหาย จึงมีคำสั่งให้ท่านชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ให้ท่านนำเงินไปชำระที่สำนัก/สำนักงานเขต/สำนักงาน..... ภายในกำหนด ..... วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ณ ฝ่ายการคลัง สำนัก/สำนักงานเขต/สำนักงาน..... หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว กรุงเทพมหานครจะใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามมาตรา ๖๓/๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

สำนัก.....
ฝ่าย.....
โทร.....
โทรสาร.....

หมายเหตุ : อำนาจการแจ้งคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรุงเทพมหานครเป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการเขต ตามคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ข้อ ๖

หนังสือแจ้งผลการพิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอก

ที่ กท xxx/xxx

กรุงเทพมหานคร
๑๗๓ ถนนดินสอ กทม. ๑๐๒๐๐

xx ธันวาคม ๒๕xx

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาคำขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เรียน นาย/นาง/นางสาว.....

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอฉบับลงวันที่..... ขอให้กรุงเทพมหานครชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณี..... ได้แก่ (๑) ค่าซ่อมรถยนต์ จำนวน.....บาท (๒) ค่ารักษาพยาบาล จำนวน..... บาท (๓) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างเจ็บป่วย จำนวน..... บาท รวมทั้งสิ้น..... บาท นั้น

กรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วเห็นว่า..... จึงจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทน กรณี (๑)..... จำนวน..... บาท (๒)..... จำนวน..... บาท รวมทั้งสิ้น ..... บาท และปฏิเสธการจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทน กรณี..... จำนวน..... บาท ทั้งนี้ หากท่านไม่พอใจในผลการพิจารณาดังกล่าว ท่านสามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือศาลยุติธรรม (แล้วแต่กรณีเหตุละเมิด) ภายในอายุความตามกฎหมาย นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

สำนัก.....
ฝ่าย.....
โทร.....
โทรสาร.....

แบบขอเปิดสิทธิข้อมูลผู้ใช้งานระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่ง

แบบข้อมูลผู้ใช้งาน
ระบบงานความรับผิดทางละเมิดและแพ่ง

๑. **ชื่อ (นาย / นาง / นางสาว) :** ..... **นามสกุล :** .....

๒. **บัตรประชาชนเลขที่ :** .....**ตำแหน่ง :** .....

๓. **ประเภทของหน่วยงาน** ☐ ราชการส่วนกลาง ☐ หน่วยงานอื่นของรัฐ ☐ รัฐวิสาหกิจ
☐ องค์กรอิสระ ☐ องค์กรมหาชน ☐ ราชการส่วนท้องถิ่น ☐ ราชการส่วนภูมิภาค
☐ หน่วยงานในกำกับของรัฐ ☐ อื่นๆ.....

๔. **ชื่อหน่วยงาน :** ☐ ระดับกระทรวง..... ☐ จังหวัด.....
☐ ระดับกรม..... ☐ อำเภอ.....
☐ ระดับกอง..... ☐ ตำบล.....
☐ ระดับฝ่าย..... ☐ เทศบาล/อบต.....

๕. **เบอร์มือถือ :** ..... **เบอร์โทรศัพท์ :** .....

๖. **อีเมลสำหรับใช้งานระบบ :** .....

๗. **สิทธิ์การใช้งาน :** ☐ ผู้ปฏิบัติงาน ☐ หัวหน้าผู้ปฏิบัติงาน ☐ หัวหน้าหน่วยงาน ☐ ผู้ดูแลระบบ
☐ ผู้ตรวจสอบภายใน ของหน่วยงาน ☐ เจ้าหน้าที่ กลพ.

๘. **ระบบที่ใช้งาน :** ☐ ระบบงานแพ่ง ☐ ระบบงานทางละเมิด ☐ ระบบงานฐานข้อมูลลูกหนี้
☐ ระบบงานผิดสัญญารับทุน/ลาศึกษา ☐ งาน กลพ.

หมายเหตุ ๑. กรอกข้อมูลแล้วส่งแฟกซ์ มาที่ ๐ ๒๑๒๗ ๗๓๐๒

๒. ติดต่อเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๙๕ และ๖๔๐๙

๓. E-mail: tclsinfocgd@cgd.go.th

๔. การระบุข้อมูลหน่วยงานในข้อ ๔ กรุณาระบุหน่วยงานให้ครบถ้วนตั้งแต่ระดับที่สังกัดจนถึงหน่วยงานผู้กำกับดูแล

๕. การระบุสิทธิการใช้งานในข้อ ๗ โปรดระบุตามสิทธิการใช้งาน ทั้งนี้ สิทธิการใช้งานปรากฏตามเอกสารแนบ

๖. เมื่อหน่วยงานทำการเปิด user แล้ว ให้จัดส่งสำเนาให้กรมบัญชีกลาง ๑ ชุด

บรรณานุกรม

หนังสือ

เจนวิทย์ วิทยเดช "ปัญหาสถานะของคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่,"(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๕), น.๗

ชาญชัย แสวงศักดิ์ คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พิมครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา, ๒๕๖๓

กฎหมาย

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการละเมิด พ.ศ. ๒๕๒๙

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอก พ.ศ. ๒๕๓๑

ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการละเมิด พ.ศ. ๒๕๓๒

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๒๕๒/๒๕๕๗

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๘๒๕/๒๕๕๘

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๘๓๖/๒๕๔๗

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๘๖/๒๕๖๑

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ คผ. ๑๒๕๑/๒๕๖๓

คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๕๑๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

หนังสือเวียนของกรุงเทพมหานคร

หนังสือกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๐๓๐๖/๒๑๙๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เรื่อง ให้หน่วยงานดำเนินการทางวินัยควบคู่ไปกับการดำเนินการทางละเมิด

หนังสือสำนักงานกฎหมายและคดี ที่ กท ๐๔๐๕/๑๐๗๐ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีรถเก็บขนมูลฝอย (รถเช่า) ได้รับความเสียหาย

หนังสือกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๑๑๐๓/๗๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีรถเก็บขนมูลฝอย (รถเช่า) เกิดเหตุละเมิด

หนังสือสำนักงานกฎหมายและคดี ที่ กท ๐๔๐๕/๗๙๕ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติ กรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐ

หนังสือสำนักงานกฎหมายและคดี ที่ กท ๐๔๐๕/๑๗๙ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติในการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามคู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร

หนังสือสำนักงานกฎหมายและคดี ที่ กท ๐๔๐๕/๗๓๑๙ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่งตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

หนังสือสำนักงานกฎหมายและคดี ที่ กท ๐๔๐๕/๑๒๐๙ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๖๒

เอกสารอื่น ๆ

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หนังสือ ที่ นร ๐๒๑๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๕๗/๒๕๔๗ เรื่อง กรมชลประทานหารือเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีโครงการฝายราศีไศล

_____. เรื่องเสร็จที่ ๘๐๗/๒๕๕๐ เรื่อง กรมชลประทานหารือเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีโครงการฝายราศีไศล

_____. เรื่องเสร็จที่ ๖๐๓/๒๕๕๑ เรื่อง ผู้เสียหายยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในขณะที่มีคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรม

_____. เรื่องเสร็จที่ ๖๔๖/๒๕๕๑ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีผู้เสียหายฟ้องเทศบาลเมืองสกลนครและกรมที่ดิน

_____. เรื่องเสร็จที่ ๗๓๓/๒๕๕๒ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด ลาออกหรือโอนย้ายไปหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น

_____. เรื่องเสร็จที่ ๗๕๗/๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

_____. เรื่องเสร็จที่ ๘๑๑/๒๕๕๓ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด (กรณีกรมทางหลวงชนบท)

_____. เรื่องเสร็จที่ ๑๖๑๙/๒๕๖๓ เรื่อง การเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตยักยอกเงินชำระดอกเบี้ยของเงินที่ยักยอก กรณีเจ้าหน้าที่ได้นำเงินที่ยักยอกมาคืนแก่ทางราชการครบถ้วนแล้ว และเป็นสำนวนที่ไม่ต้องส่งให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

_____. เรื่องเสร็จที่ ๓๐๑/๒๕๖๒ เรื่อง การนับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

กระทรวงการคลัง หนังสือ ที่ กค ๐๔๑๘.๗/ว ๑๐๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การคิดดอกเบี้ยกรณีเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง และกรณีกระทำผิดทางละเมิด

_____. หนังสือที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

_____. หนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว. ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

_____. หนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว ๑๒ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่อง การกำหนดแบบคำขอและแนวทางการดำเนินการกรณีบุคคลภายนอกยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

กรมบัญชีกลาง https://www.cgd.go.th/

ระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่ง https://tcls.cgd.go.th/civil-web/login

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา https://www.krisdika.go.th/

ศาลปกครอง https://www.admincourt.go.th/

สำนักงานกฎหมายและคดี กรุงเทพมหานคร https://webportal.bangkok.go.th/law

กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

https://bit.ly/3PU9DOA